Леонід Малецький

Spero meliora

(Сподівання на краще)

Поезії

Серія «Поетична скарбниця Ємільчинщини»
Заснована 2014 року

Леонід МАЛЕЦЬКИЙ

Spero meliora
(Сподівання на краще)

Поезії

Звягель
Видавництво «НОВОград»
2023 рік

LIBO

УДК 821.161.2'06-1
М 18

Серія «Поетична скарбниця Ємільчинщини»
Заснована 2014 року

ЦВО

Малецький Л.

М 18 Spero meliora (Сподівання на краще) : Поезії. / Л. Й. Малецький; упорядник П. В. Скиба. – Звягель : Видавництво «НОВОград», 2023. – 164 с.

ISBN 978-617-8223-16-8

Поет – як відривний календар, у якому аркуші – поезія. В сукупності вони скорочують вік. Як у календарі, залишається обгортка.

Поет трактує, що нажите і пережите (а це 17 збірок) віддав на суд читачеві і цим виконав свій обов'язок.

УДК 821.161.2'06-1

ISBN 978-617-8223-16-8

© Малецький Л. Й., 2023

Велика подяка

сестрам педагога-поета, краєзнавця
Леоніда Йосиповича Малецького –

Валентині Йосипівні МАРТЯК *(м. Львів),*
Людмилі Йосипівні ВОРОЖБИТ *(м. Львів),*
Станіславі Йосипівні ВИСОЦЬКІЙ
(с. Абрамок Звягельського району Житомирської області),

за кошти, на які видано цю книгу.

Поет залишив слід

Я тебе ніде не зрадив,
Вірним був ускрізь.
Батьківщино, рідний краю,
Дякую до сліз.

Леонід МАЛЕЦЬКИЙ. «Батьківщина»
Збірка «Spero meliora (Сподівання на краще)»

У 1994 році з-під пера сільського педагога Леоніда Йосиповича Малецького (1942 – 2022) вийшла перша книга віршів «Я – син землі», в якій у вірші «Рідна мова» він промовисто про себе заявив:

Не люблю я так нічого
І ніщо так не ціную,
Як ось тебе, віще слово,
Гілку мови золотую.
...Я візьму слова ті в мову,
Своїм серцем обігрію.
На папір, як на обнову,
Густо з трепетом засію.

За десятиліття, що майнули відтоді, багато що змінилося в світі, в молодій і незалежній державі Україні. У вирії всіх змін і подій, що відбувалися, жив, невтомно працював на педагогічній ниві і, разом з тим, плідно та з великим натхненням удосконалював свою поетичну майстерність Леонід Малецький. Завдяки своїй наполегливості і цілеспрямованості самобутній поет підготував і видав 16 поетичних збірок. Багато його творів опубліковано в колективних поетичних збірниках, розміщено на шпальтах районних, обласних і всеукраїнських друкованих видáнь.

У підсумковій, 17-й книзі пезій, яку перед смертю встиг Леонід Малецький написати і, за погодженням та підтримкою його сестер – Станіслави, Валентини і Людмили, я взявся упорядкувати і підготувати до друку, автор демонструє свою поетичну майстерність і відкриває читачеві нові відчуття та враження від спілкування з навколишньою розкішною природою Поліського краю, де він мав долю народитися, жити і творчо працювати для людей.

Сторінки цієї, як і усіх попередніх збірок поета, наповнені джерельно-чистим поетичним розмаїттям природи Житомирського

Полісся, життя людського з його радощами і тривогами, проблем українського суспільства та вболіванням за краще майбутнє держави Україна.

Поезії митця природні, як небо і земля, як дощ і вітер, день і ніч, сонце і місяць. Все це і є внутрішній голос поета, який закоханий у навколишній світ, вражений болем і зігрітий любов'ю своєї душі. Його віршовані рядки випромінюють любов до України, до отчого дому, до рідної землі:

Мала вітчизна край села,
Велика – Україна.
Мене туди завжди вела
Ще мамина калина.
Та я не з тими, хто змінив
Малу свою вітчизну.
Люблю її до сивини
І в старість навіть пізню.

(«Мала вітчизна»)

У своїх віршах митець художнього слова спонукає читача до роздумів, намагається допомогти знайти відповіді на запитання, народжені неспокійним сьогоденням: як вистояти на рідній, благословенній Богом, землі в умовах буремного сьогодення; як не загубитися у світі, де панує збайдужілість до всього сущого; як не зрадити своїй совісті, йдучи дорогою, на якій тьмяніють орієнтири?

Назва збірки «Spero meliora (Сподівання на краще)», мов у краплині води, відображає основний зміст того, що є в серцебитті лірики педагога, поета, краєзнавця Леоніда Малецького.

Не думаю, що завжди буде так,
Коли бідноти більше від багатих,
Ще прийде час і збудеться мета
Й достаток увійде у кожну хату.

(«Сподіваюсь на краще»)

Поезії Леоніда Малецького вибудовують перед читачем дилему: душа поета борсається в життєвих негараздах і, разом з тим, заглядає за ширму майбутнього рідної держави України, мріє про її майбутнє:

Але вірмо в день прийдешній,
В осяйний щасливий ранок,
Коли зникне зло, нарешті,
І настане скрізь порядок.

(«Що в нас робиться»)

Автор вірить в те, що настане довгожданний Мир в Україні, запанує Мир в усьому світі і наша ненька Україна розквітне, постане на весь зріст на планеті Земля:

Боже, Боже, скільки буде
Ще триматись ця земля,
Коли стануть людьми люди,
Щоб брататись, не стрілять?
Боже, Боже, мир хай буде,
Зникне хай повік війна.
Всі народи просять всюди,
Щоб цвіла кора земна.

(«Хай буде мир»)

Леонід Йосипович у процесі створення своєї 17-ї поетичної збірки наче відчував, що життя добігає до тієї межі, яка йому визначена Богом, і в епіграфі до неї ніби поставив творчу крапку – прощально зізнався в глибокій любові до рідного краю, осмислив свій слід, залишений на цій благословенній Богом землі:

Я знаю, мій короткий вік,
Як день похмурий в жовтні.
Верхи тьмяніють на траві,
У клена листя жовкле.

Ну що ж, я досить вже прожив,
Доріг сходив немало.
Від книг аж гнуться стелажі,
Між них – мої постали.

Я по собі залишив слід,
Тож буде що читати.
Здобутки мав хоч і малі,
Та дрібних є багато.

Свій край без пам'яті любив,
Любив поля просторі.
Давно б помер, мене якби
Перемістили в гори.

(«Я по собі залишив слід»)

На сторінках збірки Леонід Малецький висловив те, що залишалося у скронях його пам'яті. Та про що б не писав, його поезії осяяні

світлом його душі. Вона щира у своєму слові, яке здобуває силу із криниці любові до рідної землі.

Сподіваюсь, що на сторінках цієї книги кожен читач знайде віршовані рядки, співзвучні його душі, і вони, безперечно, залишать слід у пам'яті.

Тож, шановні читачі, читаймо нові вірші поета Леоніда Малецького, радіймо життю, цінуймо добро, шануймо батьків, працюймо на захист і розбудову нашої України, будьмо гідними синами і доньками праотчої землі української!

Хочеться сподіватися, що сьогоднішнє й прийдешні покоління добре сприймуть поетичні роздуми та заклики талановитого педагога, поета, краєзнавця, справжньої людини з ніжною та щирою душею.

Петро СКИБА,
член Національної спілки краєзнавців України.
м. Рівне – с. Андрієвичі

Скиба Петро Володимирович народився 10 липня 1956 року в с. Андрієвичах Ємільчинського (з 2022 року – Звягельського) району Житомирської області. Ветеран військової служби, полковник запасу.

Співавтор історико-краєзнавчого нарису «Андрієвичі – мій рідний край, моя історія жива» (2009), засновник серії книг «Поетична скарбниця Ємільчинщини» [автор-упорядник поетичних збірок «Село моє – Поліський край квітучий» (2014), «Тихоплинна Уборть» (2017, 2018), «У рідному краї і серце співає» (2021), літературно-краєзнавчого видання «Охоронниця Слова – покликання Тетяни Майданович» (2020)], співупорядник книги «Символіка сучасної Ємільчинщини» (2014), автор-упорядник літературно-публіцистичного видання «В любові до рідної землі» (2017), автор історико-краєзнавчого фотонарису «Витоки Уборті медові» на Ємільчинщині» (2018).

Автор ідеї, керівник проєкту і організатор упорядкування витоку річки Уборть (2010, с Андрієвичі Ємільчинського району на Житомирщині). Засновник і співорганізатор проведення етнофестивалю народної творчості «Витоки Уборті медові» в населених пунктах, що розташовані на берегах річки Уборті: с. Андрієвичі (2012), с. Куліші (2013), сел. Ємільчине (2015), с. Підлуби (2016), с. Рудня-Іванівська Ємільчинського району (2017), с. Зубковичі (2019), с. Лопатичі (2021) Олевського району; фестивалю народної творчості біля витоку річки Уборті «Джерело Уборті» (2015, 2016, 2018).

Нехай я буду, яким є,
Хай пам'ятають мене люди.
Усе, що брав, – то лиш своє.
І роздавав його повсюди.

Леонід МАЛЕЦЬКИЙ

Батьківщина

Не дала мені упасти
На порозі літ.
Й повела по струнах щастя
Твердо по землі.

На людей напрочуд добрих
Мені скрізь везло.
Та похмурий гнала обрій,
Геть аж за село.

На мою любиму стежку
Привела лиш раз.
І пішов я обережно
В світлий гарний час.

Я тебе ніде не зрадив,
Вірним був ускрізь.
Батьківщино, рідний краю,
Дякую до сліз.

Вкраїна моя

Обніму я березу за стан
Й ніжно так притулю до грудей.
Вся сріблиться її висота.
Краси тої немає ніде.

У нас безліч берізок-красунь
У парчовому легкім вбранні.
Власне, вся Україна (це суть) –
Найрідніша, найкраща мені.

Обнімаю поля і гаї,
Поклоняюся водним річкам.
Вони друзі одвічні мої,
Вони радість моя гомінка.

І про гори я теж не забув,
Їх шаную глибінь-таїну.
Це Вкраїна моя в цю добу,
Котру ніжно до серця горну.

То нічого, що нам трудно

То нічого, що нам трудно,
То нічого, що ми бідні.
Та колись і нам ще будуть
У майбутнє далі видні.

То нічого, що правиці
Простягаєм ще сьогодні.
Та вже скоро будуть ситі
І у нас усі голодні.

Україна підніметься,
Із руїн на ноги встане.
Брат із братом обніметься,
На душі причахнуть рани.

Розростуться вбогі хатки,
З вжитку вийдуть прості лави.
І ще нашому достатку
Будуть заздрити держави.

Потрібні народу

Недолугі у нас президенти,
Бо лишилося все, як було.
У містах життя люду буденне,
Спорожніло земельне село.

Куди йдем, де кінець цій пустелі,
Де осонцений бажаний рай?
Чомусь ті, що ведуть, невеселі –
Скрізь руда безкінечна гора.

І невже перспективи плачевні
У народу, де лідер – профан?
Там порядок, де вибори чесні,
Непідроблений явний обман.

Чесні лиця всім треба у владі,
Не заплямані навіть грішми.
І не стане творить барикади
Трудівник бодай серед зими.

Не диктатор потрібен народу,
А проста і розумна душа,
Щоб не коїв найменшую шкоду
Ні в державі чи де б вирушав.

Нам слід триматися

Біда не забувається,
Вона лиш притиха.
А серце глухо крається
В самотності зітхань.

Людина – міра пам'яті,
Яку несе в собі.
Буває, навіть падає,
Та геть відгонить біль.

Нелегко горя збутися,
Воно повзе тайком.
Це ще не значить взутися,
Коли йдеш босяком.

І все ж нам слід триматися,
Хоч повні очі сліз.
До всіх-усіх вітатися,
Із ким йдеш по землі.

У любимій країні

У державі омріяній,
У любимій країні,
Де зернові посіяні,
У льонах поля сині,

Де соняхи жовтіють,
Медом гречки пахнуть,
Живуть діти втіхою,
Себе в ділі бачать.

Юнь – робоча сила –
Трудиться на славу.
Тут земля всім мила,
Рідна це держава.

Про таку я мрію
Й зичу внукам жити.
Працювать ми вміємо,
Будем перші в світі.

Давно оте було

Я ще знаю болото за нами,
На якому – ситник й осока.
Розорали важкими плугами,
Таким був із району наказ.

Те болото було дуже довге,
Літакам – спускова полоса.
У країні ішла розбудова –
Планували верхи райський сад.

Не вродився люпин. Бур'янище
По тій оранці вгору пішло.
Не знав люд у селі так, коли ще
Те болото щоб так заросло.

Через ліс від батьківської хати
Оте чудо творилось давно.
Було б добре його показати
Молодим про минуле в кіно.

Ми горді

Людей багато добрих,
Сердечних і привітних.
Які, хоч і хоробрі,
Несуть в стосунках літо.

Такі на тепле слово
У час лихий приходять
І начебто обнову
Дарують в хороводі.

Людей чудових безліч,
Прекрасних і розумних,
Котрі спиняють греблі
У раді вищій, Думі.

А є ще, звісно, лихо,
Якого скрізь немало
І котре діє тихо,
Щоб його не впізнали.

І все-таки ми горді,
Нічого нас не скосить.
Ми вихована в горі,
Ми виростали босі.

Спогади

Спогади, чом ви камінні,
Котрі аж страх ворушать?
Ну та невже в чомусь винні
Ті, що біль несли в душі.

Спогади – вічно минуле.
Добре й недобре – як сплав.
Всі, хто живий, не забули
Стежки, що в безвість вела.

Спогади – все одно втрата,
Котрі проси, не проси,
Не зайдуть до рідної хати
Свіжих набратися сил.

Спогади – море безкрає,
З якого десь ділась вода,
Й краплі вологи немає,
Щоб відновитись бодай.

Спогади – серцю неспокій,
Очі вологі від сліз.
На світі цім дихаєш доти,
Допоки ідеш по землі.

Шана до скону

Школо рідна моя,
Що добру мене вчила,
Виростав в тобі я
І міцнішали крила.

Вчила землю любить,
Хлібні ниви, діброви,
Престарезні дуби,
Сонця схід пурпуровий.

Вчила правду від зла
Й у пітьмі розрізняти,
Любить шлях до села,
До батьківської хати.

А ще – чесними буть,
Не боятись сваволі.
В небезпечну добу
На двобій вийти в поле.

Школо – вічна весна,
Квіти в повних бутонах.
Щастя доблесний знак
Й шана, шана до скону.

В нікуди

До чого, люди, ми ідем,
До чого?
Сказати важко, що в едем,
До Бога.

Скоріш за все, в нікуди,
У прірву,
До сердитої води,
Де вирва?

Ідем байдужі, навмання,
Мов сліпо,
І боїмось кожухи знять,
Хоч літо.

Куди ми йдем, коли пора
Вже діять.
Вітчизна рідна – це не гра,
Її не ділять.

Позаминуле

Позаминуле рветься в хату,
Але навіщо це йому?
Щоб про колишнє нагадати –
Про голод, бідність і війну.

Не можна лаврами впиватись
І йти полегко без турбот,
Не можна лихо забувати,
Бо покарає святий Бог.

Минуле вічно йде за нами,
Воно – твердинь, яку не знять.
Воно – немов важенний камінь,
Що звалить з ніг бодай коня.

Білорусі

З тебе Гітлер жорстоко знущався,
Все палив, руйнував і топтав.
Та ти вижила, сестро, на щастя,
І розквітла у селах й містах.

Тепер знову ти стала в тривозі,
Хоч далеко це ще не війна.
Бо терпіти режим злий не в змозі,
У пітьмі хочеш правду всю знать.

Тож на вулиці вийшли розкрилі,
Твердо стали, немовби титан.
А я бачу – шаленії хвилі,
Котрі котить морський ураган.

Ти скандуєш в людському потоці,
І тебе від мети не спинить.
Хай щастить у бажанні, що хочеш
Вічну мрію про волю здійснить!

Ми є чесні

Я народився за Союзу
І за Союзу сформувавсь.
Такими є у мене друзі,
Одна на всіх в нас голова.

Ми однаково нині мислим
Й очима зирим на весь світ.
Шануєм ми всі нові числа
Й людей, що ходять ще живі.

Не згодні ми з новим порядком,
Що ні за що тримають люд,
Що вже законно всюди крадуть
Й за чесноту вважають бруд.

Ми зневажаєм хитрість нову,
Офшори й банки за бугром.
Ми проти всього, що вже знову
Уміло точать людську кров.

Ми є віджилі, але чесні,
Ми знаєм правду, не брехню.
Косили й косим стебла скреслі,
А не що скошене – стерню.

Що це робиться?

Що це робиться? Що це робиться,
Що держава з дотацій живе?
Ми угору ідем чи до гроба,
Яким словом те буде нове?

Села знищені, голі лиш назви.
І лікарні для когось тягар.
І за серце берешся щоразу,
Коли раптом відмовить нога.

До райцентру дістатися годі,
Бо невигідні рейси комусь.
Брехня крутиться зверху, насподі
Гірка правда, узята в хомут.

На селі владу взято в мотуззя,
Тож яка бабці хіть в самоті?
Та зате ходять голови тузом.
В них – робота. А іншим – батіг.

Люди – бідні й стають ще бідніші.
Де поділися гроші, добро?
А працюючі начебто миші –
Мовчазним став безправний народ.

Як же вийти із прірви державі,
Скільки виборів ще провести,
Щоби душі всесильних іржаві
Геть на смітнику десь загребти.

Тому це болить кожній людині –
Чи в селі, чи у місті була б?
Усе думає: як жити нині
Й нащо нам ця країна здалась?

Шок

жарт

Одному меру міста чи району
Приснився сон, не сон, а злий сюрприз,
Що він звелів для білого же дому
Засіяти амброзією скрізь.

Й не десь там в полі, а чи вздовж дороги,
А тут, на клумбах, щоб усе цвіло,
Щоб жовтизна дісталась до порога,
Щоб так ніде красиво не було.

Завгосп впирався. Вигнав його з тріском.
Весь апарат трудився аж три дні.
І ось у ріст пішли рослини. Тісно
Довкола стало. Не просунеш ніг.

Мер сам ішов й заплутавсь у бадиллі.
Й розквасив ніс, упавши на відсів.
Й як закричить на всю потужну силу:
– Де наш завгосп? Чом цей бур'ян завів?

Позаду йшла дебела секретарша
Й від сміху ледве стрималась сама.
– Прошу зазначить: в установі нашій
Персони тої вже давно нема.

Завив від злоби мер. І з кулаками
На секретаршу з приступом пішов.
Та пробудила жінка.
– Ти що, п'яний?
Отямся, чоловіче. В тебе – шок.

Для рідної держави

Не треба ворога любить,
Але прощати треба.
Відмір бувалої доби
Просторий аж до неба.

Але він сходить, як пора
Якого-небуть року.
Під недругом земля сира
Тріщить вже на всі боки.

Не треба ворога любить.
Та мати тверду вдачу!
Буває лихо від злоби
Проносить прикрість наче.

А хто прощає – молодець,
Йому і честь, і слава.
Усе найкраще – для людей,
Для рідної держави.

Сподіваюсь на краще

Не думаю, що завжди буде так,
Коли бідноти більше від багатих,
Ще прийде час і збудеться мета
Й достаток увійде у кожну хату.

На краще сподіваюсь день у день
І знаю: буде краще неодмінно.
Час брехунів і злодіїв впаде,
А в темряві без свічки стане видно.

Все зле й жорстоке, знаю, відімре,
І затремтять від правди товстосуми.
В державі рідній станеться прогрес
І буде нами керувать Розумний.

На те народ наш дуже упова,
Так, безліч в нас чудових патріотів.
Проста еліта виросте нова
І поведе загал весь до роботи.

На благо

жарт

Ой крутило-порошило
Цілих аж п'ять років.
Знемагав народ безсилий,
Та не збавляв кроків.

Проминула крутанина,
Зелень – всюди сила.
Завелась нова машина
Й миттю полетіла.

Ще не все у цьому світі
Розібрав землянин,
Та збагнув: у полі квіти
Вже чиїмись стануть.

І дороги, і стежки,
Без води канави...
Верхи думають, як жити
Ще п'ять літ державі.

Дуб

А дуб скрипить й не піддається вітру,
Як богатир у ратному бою.
Довкруж густе стіною стоїть жито,
Снагу з якого жайворонки п'ють.

І хай там що, він не впаде в покорі,
Його могуть сталилась сотні літ.
І хліб оцей безмежний, наче море, –
Міцна підтримка на святій землі.

Старезний дуб як пам'ять сивих років
Стоїть у полі, наче богатир.
І бачить він посіву лан широкий,
А між людьми – єднання щире й мир.

Дуб не росте, дійшов до тої миті,
Коли вже час свій досвід передать.
А той багаж – як колосків у житі,
Як книга віку витерта й руда.

У полі дуб за часом підсихає,
Його б законом юним зберегти!
Але рука, людська рука лиха є,
Його на дрова в планах відпустить.

Слуги життя

Ми усі, ми усі чогось варті.
І у кожного є свій талант.
Вчились в школі, сідали за парти,
Пам'ятаєм учителя й клас.

Нині творим добробут руками,
Підключаєм уміння і хист.
Що було теємниче віками –
Ми до нього встеляєм шляхи.

Було важко в щоденній роботі,
Ясні дні покривали дощі.
Негаразди минали на ноті –
На мінорній, як успіху щит.

Ми усі рядові – не герої,
Кожен з нас лиш життя є слуга.
Не бажаємо долі лихої
Навіть злющим своїм ворогам.

Кращі ліки

Не врятують людину пілюлі,
Різні вправи, тривала ходьба.
Це лиш зробить відгомін зозулі
Й над водою плакуча верба.

Не врятують людину курорти,
Ні походи по знаних стопах.
Якщо доля не стане супроти,
Тебе й дома помилує страх.

Не врятують людину ворожки,
Екстрасенси лиш стулять вуста.
Зупинися розтрачувать гроші
На будь-що і без користі так.

Не природа лікує собою,
Тільки їй наша треба любов.
І берізка, й дуб-велетень воїн –
Кращі ліки, що дав творець Бог.

Зима 2020

Уступає березень дорогу
Лютому, а значить і зимі.
Ще такого не було в нас зроду,
Щоб на сніг десь вичерпавсь ліміт.

Все минуло: морок, буревії
І мороз, якого не було.
Сонце вже законно з неба гріє
Й що не день – всіх радує тепло.

Звісно, з цього дива розслаблятись
Ще не варто. Може, це обман?
І птахам негоже повертатись
У наш край, де норовита зима.

Березень розчісує косиці
На деревах, де розвіявсь сон.
Хочеться довкруж на все дивиться
І потрапить в квітковий полон.

Нині і завжди

Ліні КОСТЕНКО на 90-річчя*

Несеш удáль безсмертні килими
Поверх рíки, що вічністю зоветься.
А там вгорі – жадане слово мир
На куполі небесному, як серце.

Плела вінки з Тарасових ще слів
І ними прикрашала землю рідну.
Була завжди ТИ в першому числі
Борців за правду й перемогу гідну.

Талантом ТИ світила в ясні дні,
Роман у віршах – факел серед ночі.
В'язала в горстки трепетні пісні,
Які складав давно наш люд робочий.

В пошані ТИ і нині, і завжди,
Бо тебе всі за творчість мудру люблять.
Лишаєш ТИ глибокії сліди
У наших душах, вільнім краю, людям.

---

* *Ліна Василівна Костенко* (нар. 19 березня 1930 р. в м. Ржищеві на Київщині). Закінчила Московський літературний інститут ім. О.М. Горького (1956). Українська поетеса-шістдесятниця, письменниця (історичний роман, твори для дітей), дисидентка. Авторка поетичних збірок «Над берегами вічної ріки» (1977), «Неповторність» (1980), «Сад нетанучих скульптур» (1987), роману у віршах «Маруся Чурай» [1979, Шевченківська премія (1987)], поеми «Берестечко» (1999, 2010). Прозовий роман «Записки українського самашедшого» (2010) став одним із лідерів продажу серед українських книжок у 2011 році.

Лауреатка Премії Антоновичів (1989). Нагороджена відзнакою «Золотий письменник України» (2012), Орденом Почесного легіону (2022). У 2015 р. малу планету Сонячної системи № 290127 названо Лінакостенко.

Минуло все, минуло

Минуло все, минуло –
Століття і роки.
Й населення відчуло
Всевладний рух руки.

Керманича з столиці,
Що править усіма.
Кому на стіл – гірчиця,
Кому лише хурма.

А ще з металу гроші,
Щоб мишам було зась.
Підлеглі всі хороші,
Прихильні до дерзань.

Страшні минули ночі,
Роки змінили курс.
До праці хто охочий –
Насталює ресурс.

Злочин

Неоціненна нині,
Як і була колись,
В просторі світу синім
Людина на землі.

А ще – ріллі відкати
Збігають, де ріка.
І ось її продати
Вже хочуть з молотка.

Продати мов свитину
Із рідного плеча.
Отак чинити сину –
Злочинний крок в цей час.

LIBO

Старше покоління

Ми – старше покоління,
Родились при Союзі.
І всім своїм корінням
Росли при вірних друзях.

Було у нас все просто:
Підручники і крейда.
І мріяли про острів
Про таємничі рейди.

Ніхто не знав, що села
Зникатимуть із часом.
А люд, що був веселим, –
Немов вода під рястом.

Зате зросла злочинність,
Багаті правлять світом.
Про справжній відпочинок
Не варто мріять дітям.

Змінилось усе круто,
Комп'ютери – не люди.
Тепер робочі руки
Ніде в труді не будуть.

Київ

Київ пам'ятаю,
Вулицю Хрещатик.
Мов листки, гортаю
Парків милі шати.

Площа Перемоги –
Місце не буденне,
А все ж ніби строге
Й дороге для мене.

На бульвар Шевченка
Як у сні крокую,
Тут наш дім учений –
Завітать планую.

Далі весь червоний
Корпус альма-вишу.
Поруч линуть дзвони,
Міста рушать тишу.

З Нивок їду, наче
Хочу все одвідать.
Ех, давно не бачив
Тебе, місто рідне.

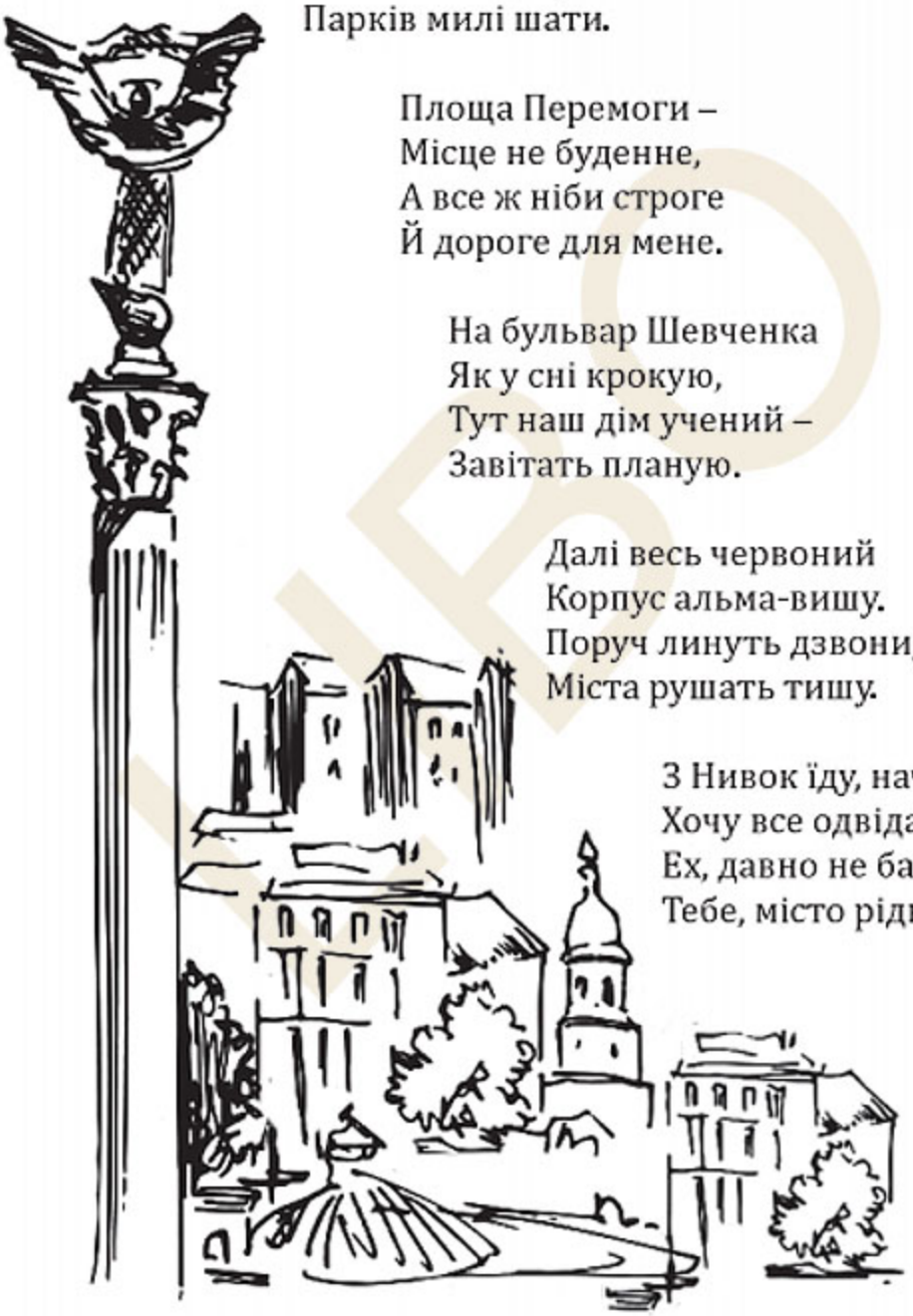

Ви – осіння

Ви – осіння! І дуже приваблива,
Наче клена листки золоті.
Дні вкорочує правляча фабрика
І відсовує світло у тінь.

Ви – прекрасні, рожеві, салатові
Хризантеми, що зір полонять.
Упивається вишня під хатою
Ароматом цих квітів щодня.

Ви – осіння. Жоржини розкішнії
В пору цю лиш на радість цвітуть.
Не одних перелітних потішили,
Що долають стрімку висоту.

Не верба Ви над ставом плакучая
І не явір, що звично тремтить.
До істот Ви назавжди приручені –
Світлих лиць – як роса простоти.

Вчителі

Наші ви, дорогі вчителі,
Як без вас нам непросто на світі.
Ми для вас були діти малі,
Ви для нас – сонце щедре, відкрите.

Ви знаннями нас вдалеч вели,
На путь істини – вічну дорогу.
Ми любили тоді вас, колись,
Й дотепер за вас молимось Богу.

Усім ніжний уклін доземний
Вам, наставники часу і зміни,
Ви – той цвіт яблуневий весни,
Що опісля зими в саду виник.

Вчителі, ви безсмертні й тепер.
Й скільки житимем – ви усі з нами.
І хоча хтось за віком помер –
То неправда, ви сплав із віками.

Своя у кожного дорога

Своя у кожного дорога,
Дорога в кожного своя.
Хтось із війни вернувсь безногим,
А хтось залишив там ім'я.

Хтось рядовим ішов солдатом
І не зважав на холод, сніг.
Спішив народи визволяти
І вріс у кам'яний граніт.

Роки рознесли чорну нежить,
Земля загоїлась від ран.
І відійшов за вічну межу
Війни останній ветеран.

А ми, живі, й онуки наші
Те лихо мусим пам'ятать
І квіти, квіти якнайкращі
До ніг стелить тим, що стоять.

Все ожило

До літа звично руку подаєм,
І добре, що вже землю промочило.
Поглянеш – всюди зелень уже є,
Це й додало рослинам наче сили.

Так прагли трави у спекотні дні
Дощу рясного, ніби порятунку.
І враз з'явилась хмара вдалині
Та обдала простори поцілунком.

Все ожило і мов заметушилось,
Голівки трав – до сонця в голубінь.
Ген підібгав потужні вітер крила
І не посмів чинить будь-де розбій.

LIBO

А роки йдуть

Давно завершилась війна,
Давно, у сорок п'ятім.
А скільки горя ж то вона
Лишила в кожній хаті.

Забрала батька у дітей,
Скосила в світі сина.
Осиротіла юнь росте
У холоді й безсила.

А роки йдуть, не йдуть – летять,
А з ними – ювілеї.
Не зупинить саме життя,
Не доточить, не склеїть.

Нехай

Нехай на полі, як було колись,
Пшениця й жито рясно достигає.
Нехай у небі маються бусли
І сонце щедро землю осяває.

Нехай старезний довго дуб росте
І плодоносить жолуді щороку.
Нехай батьки радіють за дітей,
Котрі до них торують в хату кроки.

Нехай водою студня напува
Усіх прохожих будь-якої днини.
Нехай квітує яблуня жива,
Під котрою всідалася родина.

Нехай ніде потворно не стріля
Громадна зброя найманого джима.
Нехай всіх мужніх слава окриля,
Котрі Вітчизні доблесно служили.

Ти

Не поганяй біду бідою,
Добром нажитим не хвались.
А пам'ятай ти головою,
Яким життя було колись.

Не випинай свої заслуги,
Будь щирим між усіх людей.
І не терпи ти злу наругу,
Хто б не чинив її і де.

У ногу йди з своїм народом,
Підтримуй його в час біди.
Не жди нічого в нагороду.
І це сповідуй ти завжди.

LIBO

Один як є

Нема у мне друзів між живих.
Один лиш був, та відлетів за обрій.
Сумую дуже. Більш нема таких,
А ті, що є, партнери усі добрі.

Один як є, безсилий і в літах,
Неначе постать над страшним проваллям.
Та я тримаюсь – розпростертий птах,
Що все міркує про безмежні далі.

Один як є і з сонцем устаю,
Живу, бо треба в світі цьому жити
А птахів спів немов мікстуру п'ю
І легше, звісно, в стані цім хворіти.

Життя люблю бодай і непросте,
Життя люблю із радістю і страхом.
Щодень приносить безліч нових тем,
Та я уже – із силою комахи.

Діти сонця

Живі люди – діти сонця,
Мертві – ночі-темноти.
Вся земля у оболонці
Злив, морозів, теплоти.

Все міняється циклічно,
Як годинник-маховик.
Так було і буде вічно,
Є допоки материк.

Хай живуть істоти сонця –
Будівничі, хазяї.
Хай придумають, щоб стронцій
Годував всіх і поїв.

LIBO

Ти – моя квітко

Квіткою наснилась –
Маком-видюком
На просторій ниві
Далі за ставком.

І до ниви йду я –
Манить дуже цвіт,
Кольором любуюсь,
Радуюсь траві.

Ти – у квітах пишних
Кличеш: йди сюди.
Чарівниця віршів,
Я ж як є – один.

Йду і не боюся,
Аква – за ставком.
Вітерець у русі
Заздрить нам обом.

Хата

*Пам'яті Федора та Ольги КИРИЧЕНКІВ**

Своє обійстя берегли
Дід Федір і баба Оля,
Хоч це було іще колись
При бідності й недолі.

Коли ж то діти підросли,
А їжі було обмаль,
На хліб свій всюди розійшлись,
Дочка лишилась вдома.

А хата ж радістю була,
Що створена руками.
У квітах, зелені цвіла,
Обнесена парканом.

Давно нема цих хазяїв.
Сини пішли за межу.
На хаті верх геть почорнів,
Як на святинях вежа.

---

* *Федір Тимофійович Кириченко* (1892 – 29.09.1984, с. Червоний Бір), рідний брат мами Леоніда Йосиповича Малецького та його дружина Ольга Миколаївна (1903 – 02.05.1979, с. Червоний Бір).

Й стоїть хатина-сирота,
І в смутку – прибудови,
Як та людина у літах,
Що хмурить свої брови.

А внуки... внуки скрізь живуть,
Хоч рідко – хату бачать,
На цвинтарі шкребуть траву
І мовчки з жалю плачуть.

О хато, бідна сирота,
Вклоняюсь тобі низько,
Під вікнами трава густа
Й росте тонка берізка.

Основа життя

Що є в природі, тому і радій.
Й ганьбити щось – не маєм на те права.
Підуть дощі, ну звісно – буть воді,
Зародить хліб – зазнає міць держава.

Природа – дім, в якому ми живем,
І ми його повинні зберігати.
У майбуття ми впевнено підем,
Якщо цей дім всі будем шанувати.

Хай для краси живе сохатий лось,
І дятел хай вистукує щоранку.
Приносить спокій навкруги зело,
На що світило ставить свою крапку.

* * *

Ми де взялись у світі цьому,
Ми де взялись і йдем куди?
Тоді ніхто не мав ще дому
І без мети ускрізь ходив.

Вели печерне існування:
Сьогодні – тут, а завтра – там.
Вставали рано, до світання
Із добротою на вустах.

Зате брехні ніхто не знав ще,
Жили по правді предки всі.
За землю рідну бились завше
Й майбутнє бачили в красі.

Сонце буде світить

Цю дорогу я любив –
Всім була відома.
Восени збирав гриби
Й ледве ніс додому.

Через ліс, у Симони –
Мимо Лису гору
Знали вогнища суниць –
Ягід було море.

На шляху були отім
Рівчаки, водойми.
Ніхто мокрим не хотів
Бути ще із дому.

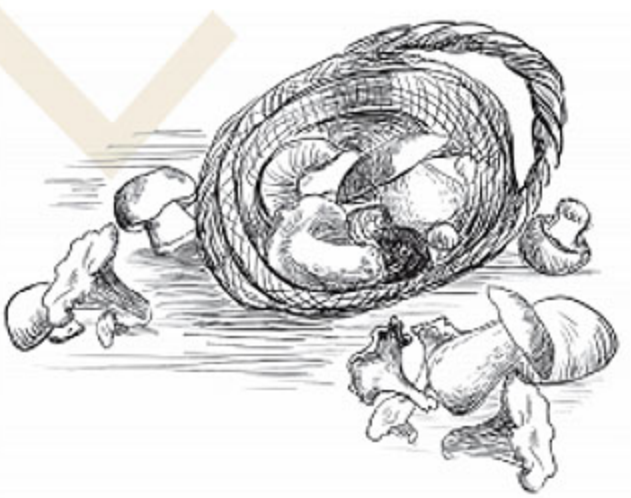

Йшли у школу за сім миль
У мороз і спеку.
Стогін був, була і біль –
Шлях крізь ліс далекий.

Про підвіз мовчали всі –
На освіту наступ.
Не хоч вчитись, по росі
Йди телята пасти.

Вчились, мучились, і нас
Вчителі жаліли.
Підтягали з класу в клас,
Декого й хвалили.

І нарешті за бугром
Розлетілись птахи.
Були в школі всі – гуртом,
Потім – як мурахи.

Кожен йшов – чеканив крок,
Відслужив державі.
І настав пітьмою строк,
Що зіпхнув на лаву.

Відпочинок перед тим
Як зійти в могилу.
...Сонце буде ще світить,
Й обшир – синьо-білий.

Земне життя

Земне життя – важке і невідоме,
Земне життя – з шипами на шляху.
Село і місто – людності відгомін
На всі події в за́гра́ву лиху.

Земне життя – це прикрості й удачі,
Земне життя – це холод і жара.
І добре, що свого шляху не бачить
Жива людина в буревій і град.

Земне життя – і довге, і коротке,
Нерівний грунт ще світлої доби.
Що залишив, нікому читать згортки,
Які повсюди з совістю робив.

Земне життя – як повінь, швидко сходить
І ТИ у Лету падаєш сторча.
У забуття змиваються походи
І назавжди вкриває все земля.

І хоч би як діймали всюди терни
І піджимав оманливий режим,
У цьому світі лиш тримають перла
Ясного сонця і сприяють жить.

Висота

У людини нема крил,
Та вона літає.
У мурахи мало сил –
Вантажі тягає.

В світі цьому дивина,
Є міцні і слабі.
Миш не рівня для слона,
А жирафа – жабі.

Проте все в однім зв'язку –
Люди і тварини
Малі діти в дитсадку,
Старші – в одну зміну.

Хоч людина не є птах,
Ну то й що із того?
Все одно та висота
Не страшить нікого.

Болить душа

Болить душа за тим, чого немає,
А ще за тим, чого не повернуть.
Епоху цю вимолюєм, благаєм
Притишить хід, віддихатись чуть-чуть.

Куди спішив? Майбутнє безіменне.
В тумані даль за обрієм лежить.
У пору літа все довкруж зелене.
І в цім раю так хочеться пожить.

Епоха-вік несеться безупинно.
І що було у пам'яті – горить.
До болю щемно: дорога людина
Творила щастя – і нема в цю мить.

Весь вік – як кадр, заставка на екрані,
Де всім знайомі в лідерах ішли.
Душа рида і серце, наче рана,
Не затуха, а більше ще болить.

Були ми юні

Тебе забути? Як тебе забути?
Ти ж давня молодість моя.
А був колись же місяць лютий
І у жакеті ходив я.

Студентом був в ту давню пору.
Але не мерз, бо гріла кров.
Були це злидні, а не норов,
В селі жив скромно весь народ.

Сільських посланців було видно:
Аж надто скромні всі були.
Поміж собою були рідні,
Достаток кожен мав малий.

Були ми юні. Незабутні.
Красиві серцем дітлахи.
І залишились вічно юні,
Хоч стан прямий пішов на схил.

Відпуск

І все-таки літо на літо похоже,
Сонця є досить, тепла і добра.
До річки і лісу спочити йде кожен,
Щоб почерпнути там творчий заряд.

І все-таки літо – основа відпусток,
Чекав його надто то́мний трудáр.
На березі річки від людності густо,
Тепла від сонця прозора вода.

Хоч літо чудове, та його так мало,
Час непомітно кудись полетів.
І все ж тому всьому – найвищії бали,
Відпуск минув, як того і хотів.

LIBO

Липа відцвіла

Зелені багато,
Та усе сумне.
Близько біля хати
Я пасу коней.

Їх лише є двоє –
Гарні, вороні.
Коло водопою
Видно все мені.

Літо розгорілось,
Спека немала.
Навіть цвіт вже білий –
Липа відцвіла.

Ти – зіронька висока

*Колезі Валентині ПАВЛЕНКО**

Якщо не маєш щастя,
Його не знайдеш в славі,
Його в житті не вдасться
Зустрінуть через гравій.

Ти маєш бути горда,
Ромашкою у житі,
Відгонити в поході
Нападників щомиті.

Не плач, що одинока
І лицарі розбіглись.
Ти – зіронька висока,
Ти – сонце в світі білім.

І все-таки Ти світиш
Премудрістю своєю.
Ти – місяць року квітень
І лан поза межею.

---

* *Валентина Василівна Павленко* (нар. 1951 р. в с. Барашах на Житомирщині). Закінчила Барашівську середню школу (1969), Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка (1977, філологічний факультет), Вінницький державний педагогічний інститут ім. М. Коцюбинського (1995, історичний факультет). Працювала на журналістській роботі в Криму, Ужгороді, на Житомирщині, вчителювала в Чернівецькій області, в Великояблунецькій восьмирічній та в рідній Барашівській середній школах на Житомирщині.

Лише тоді

Здійснилася мрія, здійснилась.
І що уже далі? Межа?
Радієш, що наче віднині
Є те, що ти сам забажав.

Потреби людські безкінечні,
Неначе всі взято шляхи.
Та з часом все знов, безперечно,
Порине тебе в вир стихій.

Та варто розсудливим бути,
Триматись науки дідів
В пошані, в любові, розкутий,
Ти житимеш лише тоді.

Від 1989 року проживає в с. Кропивній Хмільницького району на Вінниччині, де продовжувала свою педагогічну діяльність. Від 2001 – на заслуженому відпочинку.

Членкиня Національної спілки письменників України (2018). Авторка чотирьох збірок поезій: «Домівка птахів» (1989, «Істини» (1990), «Ріка на ім'я Здивування» (2016), «Пам'ять місця» (2016), «Зимовичка» (2020). Вірші авторки включено до поетичної збірки Ємільчинщини «У рідному краї і серце співає» (2021).

Матусині хустки

*Тамарі ВАСИЛЬЄВІЙ**

Я про матусині хустки,
Від котрих віє біль і плач-щем,
Читаю вірші залюбки
Тамари з Кулішів, землячки.

Вона голосить і кричить,
Вона благає над віками,
Аби бодай хоч уночі
Їй появився образ мами.

Ніхто, здається, не любив
Так, як вона, близьку людину
І знемагає щодоби,
На себе беручи провину.

Ті вірші – чисте джерело,
Що по весні тече бурхливо.
Від котрих шум важких колось
І сенс життя дітей щасливих.

Бо хустка мами – оберіг
Синам і донькам на достаток.
Нехай добробут на поріг
Зайде назавжди у їх хату.

---

* *Тамара Марківна Васильєва* (нар. 23 лютого 1965 р. в с. Кулішах на Житомирщині). Закінчила Кулішівську середню школу (1981), Житомирський державний педагогічний інститут ім. І. Франка (1986, природничий факультет).

В 1986–1991 рр. працювала вчителькою біології та організаторкою позакласної роботи Барашівської середньої школи. З 1991 р. з родиною проживає в м. Кременчуку Полтавської області, працює в позашкільній освіті.

Джерельна краса

Я не можу нікого лишити в біді,
Бо біда і до мене примхлива.
Жаль, що люди у нас хоч і є молоді
І, як часто буває, безсилі.

У людини біда – то важкенький тягар,
Який дуже непросто носити.
Однак йде уперед її мужня нога
За погоди стрімкої відкрито.

І хоч як би нестерпно у серці пекло,
Кличе обрій удаль невідому,
Та живе серед лісу чудове село
Й тихий батьківський дім, що є домом.

Я нікого не можу лишить сам-на-сам,
Особливо поважного віку.
Може, в цьому і є та джерельна краса,
Що вбігає в наповнені ріки.

Членкиня спілки літераторів «Славутич» (місто Кременчук). Авторка поетичних збірок «Сорок вісім кроків» (2013), «Колекція дум» (2014), «Мамина хустка» (2019). Вірші авторки включено до поетичних збірок Ємільчинщини «Село моє – Поліський край квітучий» (2014), «Тихоплинна Уборть» (2017, 2018), «У рідному краї і серце співає» (2021).

Літо іде босе

Травень перегрівся
Й передав тепло
Червню, щоб умився
Золотом колось.

А було тоді ще –
Заливних дощів.
Бралось сонце вище
Пурхання хрущів.

Червня люд чекає –
Трави пішли в ріст.
Перепел співає –
Польовий артист.

Нетерплячі коси
Гострять на лану.
Літо іде босе
В зрілу посівну.

Якби мені вернулися літа...

Якби мені вернулися літа,
Я перед ними впав би на коліна
Й не відпустив би на хвилину – так,
Немов отець заблуканого сина.

Якби мені вернулось сорок літ,
Коли я міг все граючись робити,
Я б відштовхнувсь, мов пташка, від землі,
Щоб в небо синє вільно полетіти.

Якби мені вернувся юний вік,
Коли була робота наче втіха,
Коли були батьки іще живі,
І зась було від них куди ще їхать.

Якби мені вернутися в едем
Колишній, звісно, у батьківську хату.
Щоб хоч на мить свій заглушити щем
Та стіни рідні щиро обійняти.

Якби мені вернувся отой час,
Коли село людьми ще вирувало.
Я б на весь світ від радості кричав
І Богу склав сердечнішу похвалу.

Людина справи

*Ганні Володимирівні ЯЦЕНКО**

Вона у нас в реальному житті.
Її всі бачать у анфас і профіль.
Людина справи, творчості, мети,
Те, що є нині й має бути поспіль.

Людей багато знаних, молодих,
Вона ж одна і скромна, і привітна.
Тендітну руку простягне завжди
І обігріє, мов матуся рідна.

Безсмертно любить рідкісних рослин,
Збирає в них лише дорідні зерна.
І сіє в грунт, щоб дружно проросли
І замінили весь посів мізерний.

---

* *Ганна Володимирівна Яценко* (нар. в 1959 р. в с. Підлубах на Житомирщині). Закінчила Підлубівську середню школу (1976), Житомирський державний педагогічний інститут імені І. Франка (1981, природничий факультет).

Працювала вчителькою біології в Андрієвицькій середній школі, у 1988–2020 роках – методисткою районного методкабінету відділу освіти, з 2020 –

Конвалія

Що не кажіть, ковалія – найкраща,
Дзвіночки білі – дрібний горошок.
Велика радість і цнотливість наша,
І аромат, що лісом розійшовсь.

В зеленім листі посміхнулось небу,
Де сонце зирить пильно навкруги,
Немов бажає глянути на себе –
Проміння щедре – трунок дорогий.

Активні птахи, надто соловейки.
Пора чудова: зелень й білий цвіт.
Такого виду навіть у музеях
Побачить важко – речі неживі.

Конвалій безліч між беріз старезних,
Злились, здається, білим порошком.
Рік у рік піклуються берези
Про квіти ці, їх є рятівником.

викладає уроки біології в Сербо-Слобідській гімназії. Має кваліфікаційне звання «Спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «Вчитель-методист», нагрудний знак «Відмінник освіти України». Нагорождена Почесною грамотою Міністерства освіти Української РСР (1983) та Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2015).

Боїться літо осені

Боїться літо осені,
До неї – один крок.
Тихенько ходить босими
До плеса на ставок.

Боїться вже розгнівати
Співродича в цей час.
Нехай теплом поніжиться
Під серпнем, що почавсь.

А сонця усе меншає.
І день вриває ніч.
Лисиці в село вештають –
Там речі поживні.

Боїться літо осені,
Немов зима весни.
Жита на полі скошені –
Початок посівних.

Як птахи

Ми всі у чомусь маємо нулі,
Ми всі у чомусь маєм негаразди.
Помилки ці хоча і є малі,
Та у собі несуть гіркі відрази.

Ми не святі. Ми всі земляни є,
Й властиво всім у чомусь помилятись.
Бува, коли зозуля закує,
Ми зичимо їй довше протриматись.

Ми люди є. Розумні і прості.
Ідем вперед упевнено ходою.
Буває, прикрість скрутить у житті,
Та кожен з нас і відчайдух, і воїн.

Терплячі ми. Таких ніде знайти.
А ще – сердечні, зважені і щирі.
Ми як птахи, що зібрані в гурти,
В осінній час в далекий летять вирій.

Мої роки

Летять удаль мої роки,
Летять, як птахи в вирій.
Є поміж ними гомінкі,
А є спокійні, мирні.

Летять й летять. Відомі й ні.
Але усі активні.
Я вслід гукаю: «Ви мені
Близькі і дуже рідні.

Не сиротіть на лан-ріллі,
Візьміть на дужі крила.
Я так люблю зелений ліс,
Та з вами – моя сила...».

Не зупинились. Не взяли.
Роки – це зрима втрата,
Як матіоли відцвіли,
Що в тітки біля хати.

Надія на добрих людей

Моє покоління – діди,
І я не відстав ні від кого.
Давно колись був молодим,
Легкою була скрізь дорога.

Та час зупинивсь, хоч кричи,
Крутими зробились дороги.
Без світла не вийдеш вночі,
Важкими зробилися ноги.

Випрошувать силу – в кого?
Якщо вона зникла у тебе,
У поміч не прийде вогонь,
Недугу не спалить, як треба.

Надія у тебе одна:
На добрих людей, що між нами.
Вони ще – порядності знак,
Який буде жити віками.

В зеніті літо

Зозуля в липні вже захрипла –
Ячмінь неначе їй зашкодив.
Птахів дрібнота із корита
На вигоні п'є спрагло воду.

Хліба жовтіють, золотяться,
Важке колосся жде покосу.
Для комбайнера, звісно, щастя
Намолотити збіжжя досить.

В зеніті літо. Час упертий.
Не повернеш ні вліво, вправо.
Не можна в небі хмари стерти,
Аби погоду протримати.

LIBO

Терпіння

До моря їхати. Навіщо?
Є вдома доступ до води.
Комфорт, можливо, трохи нижчий,
Зате приємність тут завжди.

І сонця, світла вистачає.
Хоч загорай, а хоч печись.
Із'їздить корисно в Почаїв,
Себе іконам долучить.

Все інше – розуму творіння,
А відпочинок – праця теж.
Тож кожен крок і є терпінням,
А вже тому немає меж.

Я плакав

Я плакав над мамою, татом
На цвинтарі в полудень дня.
Людей так зібралось багато,
Бо в нас невелика рідня.

Як зараз, замучену маму
Я бачу в фабричній труні.
І плаття із грубого краму,
Що довге під крепом до ніг.

Дивився на неї, вдивлявся,
Таку щоб в житті не забуть.
Як боляче, біла земля вся
Закрила її в цю добу.

А тато за межу раніше
Пішов, щоб довіку буть там.
Стояла у день тоді тиша,
Було це не просто отак.

В осінню пору

Бувало, йдеш ногами
Через довгий ліс.
Любуєшся грибами,
Що тут на землі.

Лиш це в осінню пору –
Як грибний сезон.
Тож рухаєш нескоро –
В тому є резон.

Грибів було багато,
Ледве їх несеш.
Раділи мама й тато –
Вибране усе.

З уроків не тікали:
Школа – перший план.
Але гриби збирали –
Радість в тім була.

Я по собі залишив слід

Я знаю, мій короткий вік,
Як день похмурий в жовтні.
Верхи тьмяніють на траві,
У клена листя жовкле.

Ну що ж, я досить вже прожив,
Доріг сходив немало.
Від книг аж гнуться стелажі,
Між них – мої постали.

Я по собі залишив слід,
Тож буде що читати.
Здобутки мав хоч і малі,
Та дрібних є багато.

Свій край без пам'яті любив,
Любив поля просторі.
Давно б помер, мене якби
Перемістили в гори.

* * *

Ми всі під Богом ходимо,
Не всі у Нього віримо.
Буває, пароходами
Моря глибинні міряєм.

Буває, що на катері
Річки долаєм тихії.
І вдячні Божій Матері,
Що бачим сонце й дихаєм.

Долаєм криголамами
Мерзлоти з Його поміччю.
Верблюди в'ючим славнії,
В похід як треба ночами.

Ми Богові завдячуєм,
Що всім що є милуємось.
І храми всі побачені
У серці закарбовуєм.

У пітьмі

Що було б, якби сонце не стало світити
І у морок погрузла планета Земля?
Вся природа жива уселенського світу
Мала б, звісно, смертельний з того переляк.

Було б чорно довкола, ні стежки, ні шляху,
Хто б не йшов у пітьмі, загубився навік.
І ніхто б не знайшов отого горопаху,
Бодай десь знемагає у зім'ятій траві.

Було б лихо живим терпіть чорну наругу,
Бо на кожному кроці чекала б біда.
І в природі жилось навіть звірям всім туго,
Враз поникли б рослини й природна вода.

Ніч не просто одна, а в сукупності – морок.
І без світла його аж ніяк переплить...
Люд навчився долать геть розбурхане море,
Як навчився в пітьмі працювати і жить.

Серпень

То берізка пожовтіла,
А то яворина.
Дужче ще почервоніла
На кущі калина.

Тремтить листя на осиці –
Дуже змін боїться.
Як воскове, на кислиці
Яблуко держиться.

Вітер його колихає,
Чи впаде додолу?
Надто високо літає
Сокіл ген над полем.

Іще зелені багато,
Та тікає літо.
Айстри різні біля хати
Дружно стали квітнуть.

Незабудка-квітка

Як не буде мене́
Вже у цьому світі,
Проте ліс зелений
В ріст ітиме літом.

Гомінкі діброви,
Щебетом пташиним
Звеселять дороги
З вантажем машини.

Смутку геть не стане,
Радість сповнить груди.
Квіти на полянах
Ще дружніші будуть.

І мені спокійно
Буде ввись летіти.
Я ж не є покійник –
Незабудка-квітка.

Пахне снігом

І така вже кругом пустота,
Що аж серце стискає від туги.
Коло шляху верба-сирота
Потерпає від вітру наруги.

Від безлистого лісу – нудьга,
Скрізь не золото – охра рудая.
В сухім листі ген дуб-дідуган
Гордо зріє у полі, що скраю.

Тисне холод на сходи хлібів,
Сиве поле уже спозаранку.
Місяць осені в звичній злобі,
Коли десь ще вигулює трактор.

Дні пішли невиразні, малі.
Ну а ночі – химера надворі.
Осока шелестить із боліт,
Пахне снігом в цю пізнюю пору.

Заповіт

Коли я вже піду з цього світу,
Коли я з цього світу піду,
Я ромашкою в житі розквітну,
Стиглим яблуком в кожнім саду.

І не треба мене пам'ятати,
Таких безліч в цім світі було.
Ліс і поле – мої батько й мати,
Душа рідна – розкішне село.

Любив слово – троянду багряну,
Любив пісню – безсмертний вінок.
Без тепла, без уваги я в'янув
Й оживав в дружніх зустрічах знов.

Наш дім

Природа – дім, в якому ти живеш.
Природа – скарб, який ти не цінуєш.
Поглянь на мапу – краєвид без меж –
Моря і ріки начебто поснули.

Природа – все, що маєм для життя,
Природа – радість і безмежна сила.
Але її немов мале дитя
Плекати слід, щоб квітла і міцніла.

Природа предків наших надбання.
А вже вони уміли зберігати.
Ніхто не смів деревину десь знять,
Щоб з неї в домі користь звичну мати.

Природа – ти, і я, і ми усі.
І до тих пір в гармонії живемо,
Допоки вік продовжимо лісів,
А в них тварин і птахів достеменно.

Природа – рай від заходу і сходу,
Сплетіння квітів, кисню аромат.
Спивай ти зором цю казкову вроду,
Бо більш такої вже ніде нема.

Слова

Мені казать не треба зайвих слів,
Вони, буває, душу роздирають.
І хоч короткі, як горох, малі,
А все ж з життя мов гумкою стирають.

Слова, мов куля, попадають в ціль,
Якщо не вб'ють, то пагубно повалять.
Слова завжди, згуртовані митці,
Неначе з проби сортової сталі.

Мені підходить щира простота
І слово правди – джерела водиця.
А ще – усмішка світла на вустах
І зір, що сонцем лагідно іскриться.

* * *

В нас на землі нема святих,
Одна земля – свята.
Стоять на цвинтарях хрести –
Померлих дух вита.

Святий у небі Бог один.
Він дбає про людей.
Лишає в храмах Він сліди,
Куди таємно йде.

Лунають дзвони голосні,
Сріблиться купола.
Летять набожнії пісні,
В яких глибінь тепла.

В нас Бог один, Отець і Син,
Ми – покірні слуги.
Між нами діють полюси –
Рятувальні круги.

Хто винен?

Як же серцю не боліти,
Як не болить моїй душі,
Коли немає кому жити
В отих оселях, що є, – шість.

Коли села зникає назва,
Коли волають криниці,
Мені з лиця сльоза-відраза
Збігає тяжко по щоці.

А ворог – хто? Новий період,
Епохи страдницький виток?
Ні, це бездарності є прірва,
Це у верхах міцний росток.

Якби мені крила...

Якби мені крила – малі чи великі,
Щоб я міг злетіти як є чоловіком,
Щоб я стрепенутись міг десь там під небом,
Щоб роки, як порох, струсив я із себе.

Щоб став таким юним, як бачу на фото,
Міцним був і дужим, любив всю роботу.
Бо роки ці кляті, що маю я нині,
Каменем все тиснуть на грудях і спині.

Ходить заважають, трудитись на славу.
А сили ж то треба творити державу,
Улюблену, рідну від краю до краю,
Та у віці цьому сил я вже не маю.

Недільний день

Недільний день. І дуже незвичайний –
Зелений ліс, вигулюють хрущі.
Хоч травень це, лиш місяця початок,
Та у птахів за рідний дім – кущі.

Ніхто не йде, не їде, повна тиша.
Аж дивно, що дорога теж мовчить.
Літак у небі риску димну пише,
Яка зникає за коротку мить.

Недільний день на інші дні несхожий.
Святковий ніби. Квіти під вікном.
Та хлібороб час гаяти не може,
Іде у поле, наче агроном.

Баба Оля

А роки йдуть, їх так багато,
Й не ті, що спереду, – позаду.
Здається, вчора баба Оля
На грядці сіяла квасолю.

А нині стежка, де ходила,
Травою-рутою покрилась.
Немає баби – роки-гори,
Неначе це була учора.

Пішла за межу, полетіла,
Немов лелеченька на крилах.
Тут все лишила – смуток, болі,
Куди не вернеться ніколи.

Відкриття

З дискотеки, ледь стемніло,
Повернулась Ната.
– З мене, мамо, всі сміються,
Що не маю брата.

Он в Олени дві сестри є,
Брат є і у Вірки.
Лише я у тебе з татом –
Наче із пробірки.

Аж підскочила Одарка
Й з криком на всю хату:
– Придивись до Химки сина –
Він твій брат по тату.

– Як це так? – дочка з докором.
А мати – доречно:
– Не святий татусь у тебе,
Скакав колись в гречку.

Все минуло

Хтось колись прокляв моє село,
І воно поволеньки вмирає.
Хоч не йшов цим краєм бурелом,
Та життя у ньому вже немає.

Де колишня ділась красота,
Де поділись рідні усім люди?
Хтось давно поїхав на Алтай,
Хтось у край, де мешкають верблюди.

Чаклуни були ще і колись,
Хто злобу спрямовував на владу.
Це ще ті, кого в колгосп тягли,
А вони собі давали раду.

То хтось був із кріпких хазяїв,
Хто на землю святочно молився.
Все минуло. З щастя хто радів –
В круговерті лиха розчинився.

Обрис

Іде хтось полем. Хтось іде,
Але його не видно.
І вилітає крик з грудей:
«Це Ви, Матусю рідна?».

Але той обрис десь пропав.
Шумить трава довкола.
І хоч би слід, ясна стопа
Лишилася у полі.

Все зникло миттю наче тінь,
Мов марево під лісом.
Ширяє вітер у густій
Траві у червень літа.

– Матусю, де Ви, дайте знак,
Я кинуся на голос. –
Трава висока, мов стіна,
Й поверху – дротом колос.

* * *

Спека теж від'ємна благодать.
Та ще коли у літню, бува, пору
У термосі вся випита вода,
Й не хочеться вертатися до двору.

Не солодко в пронизливий мороз
(Та це буває будь-коли узимку).
Тоді холоне в жилах наче кров,
І ти мерщій тікаєш до будинку.

Жива картина

Три берези на галяві
З кореня одного.
Білокорі, кучеряві –
Поблизу нічого.

Трохи далі на узліссі
Дуб росте гіллястий.
Мов з металу, сили вісник,
Наче гордий яструб.

А трава у квітах диких –
Жовтих і червоних.
І дрібненьких, і великих –
Поміж них – півони.

Красота довкруж казкова,
Мов жива картина.
З високості, світлим словом,
Сонце в небі лине.

На поляні квіти

На поляні квіти
У траві зеленій.
Хвилю котить вітер
Звично і буденно.

Хвилю котить вітер,
Ніби це у морі.
Сонце в небі світить
На лани просторі.

Сонце в небі світить,
Живить все довкола,
А дерева – діти
Жить без них – ніколи.

А дерева – діти,
Мати – поля дотик.
Доброту творити –
Не писати ноти.

Якщо

Якщо літо – спека,
Радість невелика.
До води далеко,
А без неї – лихо.

Якщо осінь близько
І зима в дорозі,
Сонце піде низько
Й гріти вже не в змозі.

Якщо поруч море
І піску багато,
Значить, усім добре
Саме загоряти.

Якщо безліч снігу
І мороз сердитий,
Тоді треба бігать,
Щоб не застудитись.

Не забувайте рідного села

Не забувайте рідного села.
І навіть там якщо немає хати.
То все одно колись вона була,
А на порозі ждала сива мати.

Не забувайте яблунь у саду
І місця того, де була криниця. –
Вони навіють безліч різних дум,
Від котрих серце ваше просльозиться.

Не забувайте хати силует
І вікна-очі кожної кімнати.
Зійде на пам'ять татусів портрет,
Що був в медалях у прохожій хаті.

Не забувайте рідного села,
Хоч раз у рік навідуйтесь до нього.
І хай яка б погода не була –
Полегкість справді прийде вам від Бога.

Колишні учні

Не впізнаю уже нікого
Із учнів, що учив колись.
Їх розвела крута дорога,
Вітри сліди скрізь занесли.

Та приїздять. А я не знаю,
Хто є вони. Уже – в літах.
Але сердечно так вітають
Із добротою на вустах.

Затим роз'яснюють деталі
Про себе, звісно, все сповна,
Про школу рідну у печалі
Уроків спраглих – глибина.

Спасибі кажуть за довіру,
За все, що в дійсності було.
І просять в долі тільки миру,
Щоб все рясніло і цвіло.

Щоб школа наша не старіла,
А вчителі – жили й жили.
Учні колишні, добрі й милі,
Горджуся, що мене знайшли.

* * *

Якесь химерне літо
Прийшло цього року:
То припіка відкрито,
То дощі потопом.

А клопоту від того
Хліборобу досить
Зібрать врожай не можуть,
Тра́ви – у покосах.

Та люд – мастак в роботі –
І косить, і збирає.
Ще й на високій ноті
В гурті пісень співає.

А літо лише в радість,
Хай яким не буде.
Тримають скрізь порядок
Працьовиті люди.

Колись це буде

Комусь затісно на Землі –
В небесний простір рветься.
Хоч в того шанси геть малі
І падать доведеться.

Рвавсь в простір неба не один.
І чим то все скінчалось?
Якщо по тверді хтось ходив,
У висоті зникали.

А все ж планети маєм брать,
Можливо, наш це порятунок.
До Марса буде долітать,
Якби наповнить пустий шлунок.

Колись це буде. Йде прогрес.
Земля полегшає від люду.
Комусь дзвонитиме з небес
Хтось із рідні на Землю буде.

Друзі юності

Друзі юності – вже сивий вік,
А були ж, як вогонь у каміні.
Перед кожним схилився б і звір
У нестримному мужньому рвінні.

Йшли вперед, де світала зоря,
Обрій ніс чисті обриси й плани.
Кожен був – заповзятий моряк
У бурхливому тім океані.

Не боявся ніхто громовиць,
Ані шквального вітру в негоду.
Із прекрасних привабливих лиць
Було можна джерельну пить воду.

І тепер – безстроковий запас,
У колишніх – допитливі внуки.
Доведеться вести в перший клас
Внукам старших за стомлену руку.

Мислячі люди

Поети – не політики,
Борці за правду й честь,
Творці романів, лірики,
Забутих тем, речей.

Поети – люди мислячі,
У побуті – взірці.
І щиро служать митниці
З любов'ю на лиці.

А митниця – політика,
Держава у єстві.
Поети – це і критика,
А ще – ідейний світ.

Поети в ряду першому,
Держава без них – нуль.
Не буде справ завершено,
Митці як не почнуть.

Поети – люди добрії,
Мистецтво для них – труд.
І на землі, й за обрієм
Змітають лихий бруд.

Закон

Чи пов'язаний липень із липою,
Хоча уже вона відцвіла.
А так хочеться бачить политою
Спраглу землю у місяць тепла.

Що сказати про березень місяць,
Коли лютий його притиска,
Коли дерево зовсім без листя,
І ніде не побачиш струмка.

Часто місяць розходиться з дійсністю
І події бувають не ті.
Ліс весною розноситься піснею,
А вже літом цілком в забутті.

Все, що є, має сенс існувати.
Й імена мають сталий резон.
Кожен місяць і дні шанувати
Ми повинні. Такий наш закон.

Я знаю

Я знаю, був цілий обвал,
Я знаю, як страшно жилося.
І навіть людина жива
Подібна була лиш на осінь.

Я сам перемучив той вік,
Тож знаю і голод, і горе.
Свідченням був, як мерли живі
Безкровні, легкі і прозорі.

Напевно в роки ті було,
Боялися правду сказати.
До міста тікало село
З обдертої бідної хати.

LIBO

Доля України

Як методично у верхах
Працюють безупинно
І вже, не боячись гріха,
Обскубують Вкраїну.

Сільради ген закриті всі,
А ОТГ – створились.
Верх і райони пересік,
Лиш деякі лишились.

Ця участь жде і області,
Міста підуть під воду.
Від України стане тінь,
Зів'яне міць народу.

Бо хто вони, наші верхи,
Нерідні депутати?
Так спланував колись лихий,
Софію щоб продати.

Доля

*На світлу пам'ять Вікторії НІКОЛАЙЧУК**

І знала, і уміла
Поезію писати.
В університі училась,
Щоб вчителькою стати.

У пресі друкувалась,
Була активна всюди.
В'язала, вишивала,
Несла знання у люди.

Пішла стопами баби,
Пішла стопами мами.
Любила скрізь порядок,
Новий стрічала ранок.

Ішла до праці в школу,
Ішла немов на свято.
Без книг – ніде й ніколи,
Читала їх багато.

Зла доля насміялась
Над розумом великим,
Майбутнє відібрала,
Зіпхнувши в яр навіки.

---

* *Вікторія Миколаївна Ніколайчук* (1978–2018, с. Рихальське Житомирської області). Закінчила Рихальську середню школу (1995, з золотою медаллю), Ніжинський аграрний коледж (1998), Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя (2004, факультет іноземних мов). Викладала іноземну (англійську) мову в Симонівській загальноосвітній

Якою піти дорогою

Що нас жде в майбутньому
Та через скільки літ?
Чи станемо потужними
Колись на цій землі?

Де узять керманича,
Щоб людям добрим був
Й нікого не обманював,
На зло наклав табу.

Де узять служителів
Правдивих і стійких,
З низами щоб здружилися,
З верхами – навпаки.

Якою йти дорогою
До світлої мети,
Щоб не підтоптати ноги
І в радості рости.

школі І-ІІІ степенів. Як і її мама, Валентина Кузьмівна (творчий педагог, вчителька історії), захоплювалася віршуванням. Вірші авторки друкувалися в районній газеті «Народна трибуна», в періодичних виданнях міста Ніжина, в збірнику ніжинських поетів «У храмі духу» (2006), в поетичній збірці Ємільчинщини «Село моє – Поліський край квітучий» (2014).

Хибна суть

Колись нас в комунізм вели
Фанати-діячі.
Й тоді по-різному жили
Містяни й орачі.

Зникало марево у тьмі,
А шлях не мав кінця.
І люд побачив, що той змій –
Потворний бік лиця.

Лиця неправди і брехні
Й без віри в світ новий
І в найпотужному борні
Лишився ще живий.

А нині бре́хні й похвала
Злилися в хибну суть.
А прах неправди та і зла –
Ген на осику сук.

Щастя

жарт

Одна вада у Гаврила –
П'є не просихає.
А коли нема що пити,
Огород сапає.

Баба Капа із докором:
– Можеш ж щось робити.
Хіба тільки у тім щастя,
Що горілку пити?

Дід на те насупив брови:
– Щастя чи нещастя.
Я тоді лише щасливий,
Як десь випить вдасться.

Нащадки козацькі

Що значить любити Україну?
Найперше, по совісті жить.
І в будь-яку грізну хвилину
Готовим її захистить.

Поставить супроти загрози
Із чистої сталі мечі.
І стежити пильно, щоб боси
Не ринули нагло вночі.

Любить Україну – це значить
Її, наче зір, берегти,
Бо ми є нащадки козачі,
Не гончі мисливські хорти.

Сільська людина

Ми пшеницю ростимо і жито,
Кукурудзу, сонях, картоплі.
Навіть як приходить тепле літо,
Хлібороб не сходить із землі.

Настає послаблення в роботі,
Коли звично вляжеться зима.
Та й тоді не на мажорній ноті
Безробіття на селі нема.

Кожен має труд свій спланувати,
Що і де на грядці посадить.
І який прибуток з того мати.
Та й запас грошей на час біди.

Так сільська людина виживає
У роботі майже круглий рік.
Про свята також не забуває,
Що гласять листки в календарі.

Пісня

О пісне народна,
О пісне розкішна,
З селянського роду,
Сучасна й колишня.

Люблю тебе завше
Й любитиму дуже,
Бо ти – усе наше,
Бо ти – усім служиш.

Пісне безсмертна
Бабусі і мами,
Водиці відерко
З криниці, не крана.

Люблю тебе слухать
У час надвечір'я.
Стаю сильний духом
Й випрошую мир я.

Підстава

І магнатів, й олігархів
Давно спитать пора,
Де узявсь у них захмарний
Безмежний міх добра.

Як могли у юні роки
Вже статки ці створить.
Чи з колодязя глибокого
Коштовностей нарить?

Де взялись круті палати
У нас і за бугром?
Й ще продовжує зростати
Стрімко їх добро!

«Бо усе законно», – кажуть
Всі наші правники.
Ясна річ (підставу бачу) –
Приписані дядьки.

Прості люди

Яка ж ти сьогодні, не знаю,
Така, як і я, вже стара.
У роки оці лиш буває
Незмінним на троні тиран.

А ми прості люди у світі,
Далекі посад і чинів.
Колишня була ти привітна,
Була ти найкраща мені.

Мов птахи, що линуть далеко
На зиму у теплі краї.
Роки наші – білі лелеки,
А ми – вже безлисті гаї.

І осінь постійно барвиста,
Сади обважнілі в плодах.
Ми шлем один одному вісті –
Мені ти завжди молода.

У майбутнє двері

Може, нас забуде
Юне покоління.
Та усі ми – люди
З совістю й сумлінням.

Може, не забуде
І колись згадає,
Хоч у місяць грудень,
Коли рік минає.

Краще, звісно, влітку
Словом хоч згадати.
В променях розлите
Сонце йде купатись.

Не забуде юнь нас,
Перших піонерів,
В уже назрілий час –
У майбутнє двері.

Не пора

Хитра дуже осінь
(Липень не скінчивсь).
А у неї досить
Праці уночі.

Тихо, наче вкрадьки,
Фарбу наклада
І нікому гадки,
Що нема сліда.

Ранувато дуже
Осінь заповзла.
І отак чимдужче
Всюди дає лад.

І щоночі більше
Золото зрина.
Тільки одну вільху
Нишком обмина.

Рано, дуже рано
Листя обліта.
Он ще на поляні
В колосках жита.

Всьому своє

Будь же літо літом,
А зима – зимою.
Хай радіють діти
Теплою водою.

Плавають, пірнають,
Довкруж вода, як шкло.
Парасолі мають,
Щоб сонце не пекло.

Берег – скільки глянеш –
Чистісінький пісок.
Пляжем називають
Цей річковий куток.

Побажання

І нехай літаки линуть в небо,
А в морях бороздять кораблі,
Щастя більшого в світі не треба,
Ніж у дружбі ходить по землі.

Нехай сонце всім світить яскраво
І нехай дозрівають сади.
Кожен, хто де б не жив, має право
Буть здоровим, міцним, молодим.

Хай дощі поять спраглую землю.
Зла не чинять шалені вітри.
Хай окрасою скрізь стане зелень
Від весни аж до снігу-пори.

Головний носій

Такий цей світ. Увесь із таємниць.
У ньому безліч правил і законів.
І не побачиш в цьому русі лиць
Людей відомих, знаних чи знайомих.

На вістрі дня і ночі є пряма,
Що день веде в міжзоряні глибини.
Буває так, що вранішній туман
Ховає обшир в день неясно синій.

Планета йде по втоптаній осі,
Де на шляху бувають перешколи.
У тому всьому – головний носій,
Який ми звем взвичаєно, – народи.

Руки дружби

У Європі країни
І брати й небрати.
Серед них є частина,
Що до нас в'є мости.

Ті, що нам співчувають,
Руку дружби дають,
Бува, навіть речами
Підсобляють чуть-чуть.

У них гасло: і себе
Не лишать в бідноті,
І сусідові треба –
Йому скрута в житті.

Посилають взувачки,
Із дірками штани.
З-за бугра речі бачать
Наші дочки й сини.

Своє йде на підстилку
Нерозбірливим псам.
А подарене – тільки
Страхать боязких дам.

О поле мрії

Співаю пісню полю золотому,
Важкім колоссю стиглого зерна
І забуваю про щоденну втому,
Життєву втому на оцих ланах.

Люблю до скону вітровії хвилі,
Що котять мирно з дальнього кінця.
Вони для мене такі близькі й милі –
Для прохолоди, свіжості лиця.

Душа відкрита ниві колосистій,
Пухкому хлібу в кожному зерні.
І лине в небо пісня голосиста,
Яку співати легко так мені.

О поле мрії, знаного достатку,
Де ратний труд підносить й окриля.
Мені це все вселили батько й мати,
А ще – одвічна страдниця-земля.

* * *

Нехай усі живуть по сотні літ,
А може, хай бар'єр цей пересилять.
Раби постануть впевнено з колін
І вознесуться птахами на крилах.

Нехай життя в народів розквіта.
Той час минув із бідністю і лихом.
В полях просторих маревом розтав
Злочинний спрут, що перестав вже дихать.

Полине вдалеч голос трударя,
Що став могутнім на усій планеті.
У водах повні живністю моря
Служити будуть в цім розкутім злеті.

Із людськості мірилом

В колоні першій йдуть передові,
Їх крок не схожий на відбій солдатів.
Між них відсутні вічні ланкові,
Що вміли лад на ратнім полі дати.

Зійшли в минуле хазяї ланів,
І голубіть лани вже перестали.
Давно замовк хор-ланки дужий спів,
Як й духових музик, що марші грали.

Лише у снах з'являються майстри,
Що новий світ без нічого творили.
Крокуєм ми з пониззя догори
З тим багажем, із людськості мірилом.

Нема осіб, що звались Золоті,
Пішли у Лету, і нема появи.
Їх мусить знати кожен при житті,
Щоб передать нащадкам тую славу.

Хто кого

Із законами йде беззаконня,
Як із морем звичайний розлив.
Хто осуджений, зовсім не згоден
З тим, що йому за злочин дали.

Хто кого переможе в двобої,
В кого більше вагомих підстав?
Не було і немає героїв,
Хто у розкошах десь виростав.

Беззаконня руйнує закони.
Гіппократ весь пішов під укіс.
Королівські вдягають корони
Навіть ті, хто в порушниках зріс.

Суди наші – неначе вистави,
Свист і сміх – прописний атрибут.
Б'ють на сполох блискучі литаври,
Хова смуток здивований люд.

День новий настав

І знову день. І знову новий день.
А ранок втік – далеко за порогом.
Час теж не жде. Відсталих час не жде.
Надія вся на силу свою й ноги.

Спішити треба. Треба поспішать,
Бо кожен має габаритні плани.
На день новий нічого не лишай.
Зроби його сьогодні, бодай зранку.

Бо потім скажеш: мало так зробив.
І пожалієш втраченого часу.
Летять години світлої доби,
Заповнені важливими речами.

А день іде. День новий настає.
Й людина, звісно, місце оте знає.
Із-поміж всіх є пристрасний боєць,
Котрий у ціль не в кожну і стріляє.

Світання

А сонце вже ховається за ліс.
Його проміння пробиває віти.
І смуток наче стеле по землі,
В бутон згортають пелюсточки квіти.

Та не сумують вічні цвіркуни,
В пітьму вечірню стягують цимбали.
Не підпускають аж до ранку сни
До молодих берізок, щоб не спали.

І все ж поволі музика стиха,
На певний час ліс криється мовчанням.
Проснеться скоро перша окруха
Й природу збудить вранішнє світання.

По заслузі

Не бажайте мені лиха,
Друзі, при нагоді.
Я життя і так проїхав,
Як кажуть в народі.

Кого будеш винуватить
У тому, що сталось?
Варто більше працювати –
Було днів замало.

А вони як показились –
Оті дні негожі.
То на осінь, то на зиму
Були дуже схожі.

А були вони і літні,
І були весняні.
Колись ночі оксамитні
Стали всі погані.

Не бажайте мені, друзі,
Лиха аніколи.
Те що є, є по заслузі –
У душі – лиш болі.

Із річок скотились води,
Спекота засіла.
Десь поділась юна врода,
Гризе слабкість тіло.

Підзвітні Богу

Підзвітні ми усі одному,
Хто нами править увесь вік
У світі іншому чи цьому,
Десь за межею чи живі.

Підзвітні, звісно, за учинки,
За все, що робимо щодня.
Це – закарбовані сторінки,
Які не знищить, промінять.

Підзвітні ми, хто нами править
На небесах, не на Землі.
Це є святий, якого славим
Мізерні мешканці малі.

Підзвітні ми одному Богу,
Що нами править з висоти.
І всім нам вказує дорогу,
Якою суджено іти.

Ранок

Не просіть ви ранок,
Він і сам прийде.
Через поле – прямо,
Як приходить день.

А вже потім сонце
Землю обійме.
Людям у віконця
Внесе резюме.

Хтось прочинить двері,
Звук подасть відром.
На травиці перли
Сріблятся кругом.

Ранок людом править,
Дихання дає.
Копошаться трави,
День новий встає.

Ранок – як дитинство
Людям зрілих літ –
Піднесе над лісом
Й лишить на землі.

Мала вітчизна

Мала вітчизна край села,
Велика – Україна.
Мене туди завжди вела
Ще мамина калина.

Росте вона коло двора.
І навіть розрослася.
Її давно ще принесла
Найстарша сестра Стася.

Роки спливли удалину,
Повсюди все змінилось.
Стать поховали не одну,
Малих не народилось.

А хто лишився – просто зник,
Переляк – одинокість.
Колишній зрілий чоловік
Став розумом високий.

Та я не з тими, хто змінив
Малу свою вітчизну.
Люблю її до сивини
І в старість навіть пізню.

* * *

Що в нас робиться, людино,
Що в нас робиться для тебе,
Щоб була громадянином
Для держави і для себе?

Дуже мало, мало дуже
Його жителем ти стала.
А добробут? Їй байдуже,
Мешкай, звісно, як попало.

Дуже шкода людей бідних,
У яких малі доходи.
Далечінь таким, як видно,
Пророкує буть голодним.

Чом у нас немає правди
До всіх тих, що є багаті,
Що в держави усе крадуть,
Щоб багатшими ще стати?

Але вірмо в день прийдешній,
В осяйний щасливий ранок,
Коли зникне зло нарешті,
І настане скрізь порядок.

Захоплення

Скритністю захоплююсь
Серпня розпашілого.
Що удень заховано,
З ночі пожовтіліє.

Клени причепурені,
Липи розмальовані,
Ясени зажурені.
Берізкú стурбовані.

Радують калиною,
Яблуками стиглими,
Ген аж за ожиною –
Кущі із горіхами.

Переміна

Міняється всюди
Система стара.
Міняються люди,
Річки і моря.

Щось діється з літом.
Ослабла зима.
Посуха відкрито
Розгонить туман.

Волога пропала,
Зникає вода.
Поволі настала
Природна біда.

LIBO

Попри злу

Ми були і будем
Попри навіть злу.
Це властиво людям –
Енному числу.

Ми міцні й тривалі,
В праці не впадем.
Сила волі – з сталі,
Крок за крок в едéм.

Ми були і будем,
Знаєм, що робить.
Україну всюди
Будемо любить.

LIBO

Невгомонний час

Зірки на небі – то моя печаль,
Чумацький Шлях – асфальтова дорога.
Який же нині невгомонний час,
Що лиш надійся на тверезий розум.

Усе змінилось під одним кутом
І виставля за промахи рахунки.
Буває страшно – їхати мостом
Вже аварійним – від одної думки.

У атмосфері обмаль таємниць,
Шукають вчені знакові проблеми.
О скільки в селах без води криниць
Й навіщо тут нав'язувать полемік!

Люблю над усе

Я не хочу жити між вовків,
Як і не хочу між дерев блукати.
Мої всі думи, помисли струнке
Летять на шлях прохожих привітати.

Мене до люду тягне увесь вік,
Я хочу бачить їхні світлі лиця.
І хоч радів я росам у траві,
Та вабила лиш батьківська криниця.

І сонце, й місяць – радість то моя,
У них черпаю міць свою і силу.
Та над усе люблю спів солов'я
У тихий вечір, трепетний і милий.

LIBO

А ліс шумить

А ліс шумить, як море прибережне.
І я вслухаюсь в його кожну мить.
І за цим всім з повітря пильно стежить
Володар неба – коршун-молодик.

І бачить він насадження зелені,
Посіви звичні в переджнивний час.
Летить туди, де виводки численні
Поміж собою голосно кричать.

Бо він – суддя, існує для порядку,
Де тільки є, враз тиша заляга…
А ліс шумить, мов вийшов на зарядку.
Й картина ця безцінно дорога.

День минув

А день минув. Склепило сонце очі.
Додолу впав зволожений туман.
Та ясні зорі, мандрувать охочі,
Чумацьким Шляхом їздять задарма.

Високе небо, світле і безкрає.
І тишина – листок не шелесне.
Бува, комета миттю пролітає,
А вже куди, ніхто і не збагне.

Якщо хтось мислить, що є ніч блаженна
І все в спочинку – часу віщий знак,
Не вірте в це. Хоч ковдра зовсім темна,
Та десь в оселі світло б'є з вікна.

Голуби

Якщо літо – то тепло,
А зима – завія.
Забрела в одне село
Дівчина Марія.

Хлопця там собі знайшла,
І живуть у парі.
Хата квітами цвіла,
Та настала старість.

Лишив першим ось цей світ
Чоловік Маріїн.
Та сусіди й її вік
Скоротили злії.

Там на цвинтарі лежать,
Між могил. Обоє,
Наче голуби. На жаль,
Недруги так коять.

Кара

Заздрити багатим –
То дурна затія.
Кожен в своє свято
Тішиться, радіє.

А багаті вічно
В потаємних думах.
Сміхом істеричним
Загребають суми.

На дрібні червонці
Дивляться лукаво.
Таким навіть ліньки
Підібрать, що впало.

Пересічні люди
Копійки рахують.
Чеснота усюди
Ними лиш керує.

Заздрить олігархам –
То ганебна справа.
Їх чекає кара –
Це підсудних ла́ва.

Хай буде мир

Боже, Боже, скільки буде
Ще триматись ця Земля?
Коли стануть людьми люди,
Щоб брататись, не стрілять?

Щоби успіхам радіти
Один одного завжди.
Щоб у гості лиш ходити
І похилим, й молодим.

Щоби кожная держава
У піснях лише цвіла.
Щастя щоб усім бажала,
Всім – від міста й до села.

Щоб ніколи гіркі сльози
Не були в сумних очах.
Щоби битв шалені грози
Занесли у прірву страх.

Боже, Боже, мир хай буде,
Зникне хай повік війна.
Всі народи просять всюди,
Щоб цвіла кора Земна.

Прохолоди вісник

Листя осипається,
Серце відривається,
Серце відривається,
Що котить десь зима.
Трава рудою стала,
Волога десь пропала,
Волога десь пропала,
А дощику нема.

Помчало кудись літо,
Поніс неначе вітер,
Поніс неначе вітер
За поля небокрай.
Ген осінь золотиста
Є прохолоди вісник,
Є прохолоди вісник
Та повний міх добра.

Зими вісник

Криє землю листям,
Листям золотим.
Це зими вже вісник,
Що почавсь крутить.

Золота скрізь безліч
У сухій траві.
Осінь водить пензлем
В рванім рукаві.

І нехай як може
Творить до снаги.
Нині день погожий
Дуже дорогий.

LIBO

Новий день

День погожий настає.
Птахів спів у лузі.
Анемони уже є –
Кращі мої друзі.

День ясний, немов зоря,
У промінні сяє.
Бдагодатна це ж пора.
Поля клин безкрайній.

Прошу: мене ти візьми,
Дай тебе обняти.
День тепер такий ясний,
Можна любуватись.

Простір поля проника
В помисли казкові.
Все довкола – як ріка.
День почався новий.

Аби добре було

Простелюся листком на дорозі,
Аби їхати добре було.
Щоб м'якою була тепла осінь,
Щоб врожаїлось звичне село.

Щоб гарбузи на грядках лежали
Велетенські, немов кошелі.
Щоб сусіди сусідам бажали
Лиш достатки в труді немалі.

Простелюся листком золотистим
По траві ось цієї пори
І прощальні послухаю вісті
Перелітних птахів угорі.

Пустка

Дивлюсь на хату баби Олі
І діда Федора щодня.
Давно нема. І в серці коле.
Сусіди. Й близька ще рідня.

Пустує хата, пропадає.
І прибудови. Безліч їх.
І клен мов когось виглядає,
Мовчать у смутку й солов'ї.

Немов на жаль садок квітує,
Зародять яблуні сповна.
Гнізда лелека не збудує –
Настало літо, не весна.

І хоч спекотно – хата плаче,
Всі вікна дивляться на шлях.
І хай би хтось її на дачу
Придбав. Родюча тут земля.

Контраст

Бувало, бігаю, ловлю
Я сонце у калюжі.
А вже тепер лише дивлюсь –
Чудово, та не дуже.

Роки, роки... Який контраст?
Щось діється із нами.
Десь відійшла дитяча гра,
В калюжі сонце – камінь.

Уже захоплення не ті
І зачерствілі мрії.
І явища довкруж прості,
І геть не золотії.

Я – з минулого

Прозивайте мене як хто хоче,
Проклинайте – кому до снаги.
Але це робіть не позаочі
А відкрито, як то за борги.

Я – людина, й свою маю вдачу,
Не позбавлений теж мінусів.
Але стану на захист як бачу,
Коли більший малого посів.

Нині світ не такий, як бувало.
І ще був хоч півсотні десь літ.
Тоді важко було, та всі знали
Безліч жде різних бід на землі.

Я з минулого, того століття,
Де були перемога й ганьба,
Де хлібина засохлая житня
Ціну мала, як золота жбан.

Прийшов той час

Мовчать друзі й я мовчу –
Всі в поважнім віці.
А якби когось почув,
Полетів, як птиця.

Полетів на голос-дзвін,
Були рідні люди.
Знаю: там поріс полин,
Невідомість блудить.

Колись мріяли про суть,
Думали про світло.
Нині кожного з нас ждуть
Внуки – дітей діти.

Весна в осінь перейшла,
Юність цвіт змінила.
Підіймались верх зела,
Нині – болять крила.

Мабуть, тому і мовчать
Мої друзі вірні.
Прийшов кожному свій час –
Долі став покірний.

Дев'ять запитань

Як наші пращури живуть
На планетах інших?
Чи й там вслуха́ються в траву
У період тиші?

Чи й там так само як у нас
Є моря і ріки?
Чи витісня мороз весна
Під пташині крики?

А чи висо́ко у імлі
Є міста і села?
А люди (рослі чи малі)
Плачуть чи веселі?

Чи й там спекотно так бува,
Що нема де дітись,
І особливо у жнива,
В косовйцю жита?

І чи не сумно за життям
На Землі-планеті?
І чим харчується люд там,
Чесно, без секрету?

Запитань дев'ять. Це кінець.
Все тут зрозуміло.
Коли хтось відповідь утне,
Буде справжнє діло.

Не забулось...

Ну що сказать сьогодні,
Коли пройшли літа?
Все, що було в народі,
Я пережив, простак.

Було всього на ниві
Просторій і стрімкій.
Були часи щасливі,
Але й були – гіркі.

Минуло все, минуло,
Полинуло кудись.
Колишнє не забулось,
Як вік той, молодий.

Але літа в безодню
Летять без вороття.
Мій стан уже сьогодні
Завершує життя.

Проте на перехресті
Асфальтових доріг
Плануємо донести
Живим, хто вже поліг.

Сучасність мусить знати
Своїх керманичів,
Щоб з гордістю постати
В буремний відлік днів.

Нехай живуть

Нехай в достатку мешкає людина
Й собі ні в чому вже не відмовля.
Нехай просторим в кожного будинок
Зросте отам, де батьківська земля.

Нехай і далі буде світ просторим,
А мир панує всюди і ускрізь.
Зійде людина на найвищі гори,
Де стяг поставить свій, щоб майорів.

Нехай уже як буде, так і буде,
Аби весна приходила в свій час.
Нехай живуть в достатках наші люди –
Як день, що в росах срібних розпочавсь.

Нехай ідуть усміхнені до праці,
До тої, що і настрій додає.
І то байдуже – ввечері чи вранці.
Людина мудра й здібна всюди є.

Не йдіть услід за мною

А ви не йдіть, не йдіть услід за мною.
Де я пройшов, дороги там нема.
Я вдячний Богу, що тепер зимою
Слабкий мороз та іній і туман.

Таким, як я, сприяє і погода.
Стою за те, щоб вижили усі.
Але ніяк хабарників не шкода,
Які лиш статки бачать у красі.

Я з тими є, що мають хліб і воду,
Що вік по Божих істинах живуть.
Горджуся тим, що з чесного я роду –
Що любить ліс й шовковицю-траву.

Не йдіть за мною, творчі побратими,
В вас має бути в кожного тропа.
Своя тропа, якою твердо йтиме
У світлу даль, мов соколи в степах.

Бібліографія книжкових видань Леоніда Малецького

Малецький Л. Й. **Я – син землі.** – Баранівка: «Слово Полісся», 1994. – 76 с.

У першій книзі поета-вчителя відображено літопис поліського села Червоний Бір, а, може, і всіх поліських сіл, прибитих чорнобильською бідою, де кожен рядочок звучить як присяга у вірності й любові.

Вірші поета дихають щирою любов'ю до молодої і незалежної держави України, до отчої землі, до рідної поліської природи, до батьківських порогів.

Малецький Л. Й. **Листи любові.** – Баранівка: «Слово Полісся», 1996. – 88 с.

Провідні теми другої збірки поета – відчуття любові, проблеми землі і ставлення до природи, люди праці, вічний біль і борг перед батьками, турбота про долю незалежної України.

Це книга про малу батьківщину автора, про історію і природу рідного краю, його жителів – справжніх хліборобів.

Малецький Л. Й. **Троянда на морозі.** – Новоград-Волинський: «Зв'ягель-інформ», 1997. – 72 с.: порт.

ISBN 966-95007-1-0

До третьої збірки поета з Ємільчинщини, що на Житомирщині, увійшли поезії про рідну землю, батьків, близьких людей. Кожен читач знайде в них мотиви, співзвучні своїм думкам і настроям.

Малецький Л. Й. **Зітхання осені далекої:** Поезії. – Новоград-Волинський: «Зв'ягель-інформ», 1998. – 96 с.

У цій збірці вчителя з Житомирщини оспівано рідний край, красу поліської природи, виведено образи сучасників поета.

Для широкого кола читачів.

Малецький Л. Й. **Вірю в людину:** Поезії. – Новоград-Волинський: «Зв'ягель-інформ», 1999. – 72 с.

У новій книзі поета – роздуми про сенс життя, закоханість в природу, хвала людській доброті і порядності, турбота про нинішнє і майбутнє рідної землі.

Малецький Леонід. **Запах сонця:** Поезії. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2001. – 74 с.

Це вже не перша книжка поета, та й сам автор – людина зрілого віку. Мотиви одних віршів звучать молодо, бадьоро, інших – зажурено, стурбовано, вони пройняті внутрішнім стражданням. І це закономірно. Бо з таких мотивів складається саме життя. Ряд поезій наснажено філософськими роздумами, громадянською позицією, власним баченням світу.

Малецький Л. Й. **Лелечий вальс:** Поезії. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2003. – 76 с.

ISBN 966-95007-7-X

У новій книзі автор поглиблено осмислює проблеми відносин людини і суспільства, молодого покоління і похилого віку, відносин з природою, правового захисту, влади, совісті і честі, рідної мови і духовного життя. Поет задумується над внеском кожного в розбудову незалежної держави, про роль і місце людини у цьому світі, про існування несмертних душ і відхід у вічність. Все це подається своєрідно і свіжо, хоч і в традиційній віршованій формі.

Малецький Л. Й. **Vivere memento (Пам'ятай, що живеш).** Поезії. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2007. – 80 с.

У новій книзі, як і в попередніх, автор поглиблює тему добра і зла, правди і кривди, внутрішньої краси особистості, його турбують споконвічна доля зникнення сіл, катастрофічне зменшення населення, його міграція. Через усю збірку червоною ниткою проходить немеркнуча любов до рідної землі, людей праці, природи – всього того, що називається буттям.

Малецький Л. Й. **Хата під ялинами:** Поезії. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2008. – 132 с.

ISBN 978-966-8162-04-6

У новій книзі автор торкається найсокровенніших тем: любов до природи, малої батьківщини, хвала робочим рукам, світлому розуму, повага до рідних і близьких, турбота про землю, возвеличення захисників Вітчизни і пам'ять про загиблих.

Поет засобами слова складає любов траві і квітам, калині і берізці, гаям і лукам, батьківській хаті і живодайним джерелам, схиляється перед сонцем і дощем, пройденими стежками, незабутніми урочищами, пам'яттю про тих, хто відійшов за вічну межу.

Вірші автора чіткі і прозорі, легко читаються, а окремі просяться на музику. За поетичними рядками криється одвічна філософія буття, патріотичні мотиви, спогади про минуле і сучасне, турбота про завтрашній день.

Малецький Леонід. **Живу:** Поезії. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2009. – с. 148.

ISBN 978-966-8162-04-6

У новій книзі автор залишається вірним улюбленим темам, вічним проблемам, робить спробу вийти за рамки ліричного вірша.

Розрахована на широке коло читачів.

Малецький Леонід. **Червневі грози.** Збірник поетичних творів. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2012. – 132 с. – іл.

У збірці представлено поетичні твори поета Леоніда Малецького. У цих віршах читач зможе відчути аромат квітів, залюбуватися мелодикою поля, співом птахів, усвідомить, як щемить душа за репресованими, задумається над минулим і порине у майбутнє.

Природа, односельці, пам'ять про полеглих у війну, відомі постаті, спорожнілі оселі – трепетні і болючі теми автора. Разом з автором читач посумує над обелісками, зверне увагу на невідомих і відомих людей, згадає свої шкільні роки, задумається над минулим і порине у майбутнє. А головне у підтексті віршів – сучасник, його дії

і вчинки, для чого живе і що робить для того, аби навколо світ став кращим і добрішим.

Малецький Леонід. **Цвіт папороті:** Збірник поетичних творів. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2012. – 140 с. – іл.

У книзі учителя-поета читач знайде вірші, що стосуються різних проблем, які спонукають до роздумів, внутрішнього переживання.

«Цвіт папороті» – це чергова книга знаного на Ємільчинщині учителя-поета. Його турбує все у нашому непростому житті. Ця турбота передається засобами слова. Читач у збірці знайде різні вірші, торкнеться різних проблем, які спонукають до роздумів, внутрішнього переживання. Говорячи устами російського критика-класика В. Г. Белінського, «...в його смутку кожен узнає свій смуток, в його душі кожен узнає свою». Бо така сила поезії. Вона хвилює, вона надихає, вона й окрилює.

Малецький Леонід. **Зона щастя.** Вірші. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2014. – 120 с. – іл.

По рахунку – це тринадцята книга автора.

Здавалося б, образи, теми, ідеї читачеві знайомі з попередніх збірок. Однак у кожному вірші простежується особлива любов до отчої землі, працьовитого хлібороба, хранителя несмертних душ. Автор поринає у глибокий вир природи, живе з нею, вдихає цілюще повітря, розуміє її болі, переймається завтрашнім днем. Поет, який спив до дна мудрість своїх земляків, вважає зоною щастя жити на малій батьківщині, що є краплиною великої і багатої суверенної держави.

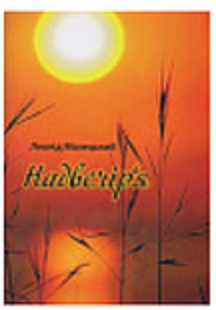

Малецький Л. Й. **Надвечір'я.** Вірші. – Новоград-Волинський: ФОП Гембарський (вид-во «НОВОград»), 2016. – 130 с.

ISBN 966-95007-12-8

Автор цієї книги несхитно залишається вірним улюбленим темам, проблемам, невирішеним питанням. Читач знайде у поезіях і смуток, і вірну любов, і впевненість у завтрашньому дні.

Малецький Л. Й. **День починається з ранку.** Поезія. – Новоград-Волинський: ФОП Гембарський (видво «НОВОград»), 2017. – 224 с.

ISBN 966-95007-12-8

Поет своїми віршами і розквітає, і згорає, як Данко у Горького. Згорає, висвітлюючи буття інших. Їх особливість у тому, що читач крізь призму світобачення повертається в минуле, живе сучасним і поринає в майбутнє. Та головне – не залишиться байдужим. Якась іскринка жеврітиме в душі, допоможе частіше битися серцю.

Малецький Л. **Pura Veritas (Чиста правда).** Поезія. – Новоград-Волинський: «НОВОград», 2019. – 136 с.

Автор і надалі виражає любов до рідного краю, возвеличує людину праці, оспівує просторі ниви, засіяні дбайливими руками хліборобів. Вірші прості, зрозумілі, доступні до широкого кола читачів.

Зміст

Петро Скиба «ПОЕТ ЗАЛИШИВ СЛІД» 4

Батьківщина 10
Вкраїна моя 11
То нічого, що нам трудно 12
Потрібні народу 13
Нам слід триматися 14
У любимій країні 15
Давно оте було 16
Ми горді 17
Спогади 18
Шана до скону 19
В нікуди 20
Позаминуле 21
Білорусі 22
Ми є чесні 23
Що це робиться? 24
Шок 25
Для рідної держави 26
Сподіваюсь на краще 27
На благо 28
Дуб 29
Слуги життя 30
Кращі ліки 31
Зима 2020 32
Нині і завжди 33
Минуло все, минуло 34

Злочин 35
Старше покоління 36
Київ 37
Ви – осіння 38
Вчителі 39
Своя у кожного дорога 40
Все ожило 41
А роки йдуть 42
Нехай 43
Ти 44
Один як є 45
Діти сонця 46
Ти – моя квітко 47
Хата 48
Основа життя 50
«Ми де взялись у світі цьому...» 51
Сонце буде світить 52
Земне життя 54
Висота 55
Болить душа 56
Були ми юні 57
Відпуск 58
Липа відцвіла 59
ТИ – зіронька висока 60
Лише тоді 61
Матусині хустки 62
Джерельна краса 63
Літо іде босе 64
Якби мені вернулися літа... 65
Людина справи 66

Конвалія 67
Боїться літо осені 68
Як птахи 69
Мої роки 70
Надія на добрих людей 71
В зеніті літо 72
Терпіння 73
Я плакав 74
В осінню пору 75
Я по собі залишив слід 76
«Ми всі під Богом ходимо...» 77
У пітьмі 78
Серпень 79
Незабудка-квітка 80
Пахне снігом 81
Заповіт 82
Наш дім 83
Слова 84
«В нас на землі нема святих...» 85
Хто винен? 86
Якби мені крила... 87
Недільний день 88
Баба Оля 89
Відкриття 90
Все минуло 91
Обрис 92
«Спека теж від'ємна благодать...» 93
Жива картина 94
На поляні квіти 95
Якщо 96

Не забувайте рідного села 97
Колишні учні 98
«Якесь химерне літо...» 99
Колись це буде 100
Друзі юності 101
Мислячі люди 102
Закон 103
Я знаю 104
Доля України 105
Доля 106
Якою піти дорогою 107
Хибна суть 108
Щастя 109
Нащадки козацькі 110
Сільська людина 111
Пісня 112
Підстава 113
Прості люди 114
У майбутнє двері 115
Не пора 116
Всьому своє 117
Побажання 118
Головний носій 119
Руки дружби 120
О, поле мрії 121
«Нехай усі живуть по сотні літ...» 122
Із людськістю мірилом 123
Хто кого 124
День новий настав 125

Світання 126
По заслузі 127
Підзвітні Богу 128
Ранок 129
Мала вітчизна 130
«Що в нас робиться, людино...» 131
Захоплення 132
Переміна 133
Попри злу 134
Невгомонний час 135
Люблю над усе 136
А ліс шумить 137
День минув 138
Голуби 139
Кара 140
Хай буде мир 141
Прохолоди вісник 142
Зими вісник 143
Новий день 144
Аби добре було 145
Пустка 146
Контраст 147
Я – з минулого 148
Прийшов той час 149
Дев'ять запитань 150
Не забулось... 151
Нехай живуть 152
Не йдіть услід за мною 153
Бібліографія книжкових видань Леоніда МАЛЕЦЬКОГО 154

Серія «Поетична скарбниця Ємільчинщини»
Започаткована 2014 року

Літературно-художнє видання

МАЛЕЦЬКИЙ
Леонід Йосипович

SPERO MELIORA

(Сподівання на краще)

Поезії

Тексти подано в авторській редакції

Комп'ютерний набір *Петро Скиба*
Верстка і художнє оформлення *Ірина Шатура*
Редактор-коректор *Галина Паливода*

Підписано до друку 05.04.2023. *Формат* 60x84 1/16. *Папір офсетний.*
Гарнітура Cambria. *Друк цифровий. Умовн. друк. арк.* 10,7.
Наклад 50 пр. *Зам.* №30.

ВИДАВЕЦЬ І ВИГОТОВЛЮВАЧ
ФОП Гембарський О. П. (видавництво «НОВОград»).
11701, м. Звягель, вул. Шевченка, 11; Тел. 093-682-62-52; 067-599-15-46.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру Серія ДК № 5137 від 30.06.2016 р.

МАЛЕЦЬКИЙ Леонід Йосипович

[25 жовтня 1942 р. – 6 червня 2022 р., с. Червоний Бір Барашівського (1963 р. – Ємільчинського, з 2022 р. – Звягельського) району Житомирської області].

Закінчив середню школу, Володимир-Волинське педучилище, Київський університет ім. Т. Г. Шевченка. Пройшов усі етапи учительського становлення – від класовода до вчителя рідної мови. Більше трьох десятків років обіймав посаду заступника директора з навчально-виховної роботи Симонівської загальноосвітньої школи I – III ступенів. Відмінник освіти України (1993). Відзначений грамотами Ємільчинського районного відділу освіти, Житомирського обласного управління освіти та Почесною Грамотою Міністерства освіти і науки України.

Автор 17 поетичних збірок. Співавтор двотомника віршів педагогів України «Самоцвіти» (1996) та антології сучасного гумору і сатири «Сатирична сотня діє, або Путлер капут» (2016). Твори поета опубліковано на шпальтах районних, обласних і всеукраїнських друкованих видань та включено до поетичних збірок Ємільчинщини «Село моє – Поліський край квітучий» (2014), «Тихоплинна Уборть» (2017, 2018), «У рідному краї і серце співає» (2021).

Лауреат журналістської премії імені Марії Мариніної, що заснована редакцією Ємільчинської районної газети «Народна трибуна» (1986). Дипломант фестивалю народної творчості «Джерело Уборті» (2016).

ISBN 978 617 8223 16 8
9 786178 223168